

K i v o n a t

**Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. február 24-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből**

**Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének
52/2022.(II. 24.) határozata**

**Biatorbágy Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 (ITS) aktualizáló
módosításának jóváhagyásáról**

Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Biatorbágy Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 (ITS) aktualizáló módosításáról szóló előterjesztést megtárgyalta és a határozat mellékletét képező dokumentáció szerint jóváhagyja.

Határidő: folyamatos

Felelős: polgármester, jegyző

végrehajtásért felel: főépítész

Tarjáni István s.k.
polgármester

dr. Hajdu Boglárka s.k.
jegyző

a kiadmány hitelével:

Pénzesné Szép Anna
jegyzőkönyvvezető

Biatorbágy Város
Integrált Településfejlesztési Stratégia

*Partnerségi egyeztetések alapján véglegesített
dokumentum*

*Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő-testületének/2022. (.....) sz.
határozatával elfogadott módosított dokumentum*

Biatorbágy Város Integrált Településfejlesztési Stratégia

*2022. évi módosított,
a partnerségi egyeztetések alapján véglegesített dokumentum*

A dokumentum Biatorbágy Város Önkormányzata megbízásából készült.

**Készítette: ÉrtékTérkép Gazdasági Tervező és Tanácsadó Kft.
1022 Budapest, Hankóczy Jenő utca 21/B.
Adószám: 12289583-2-41**

**VARGA-ÖTVÖS BÉLA okl. közgazda, településfejlesztési szakértő
HORVÁTH DÁNIEL PhD, okl. geográfus, okl. településgazdász**

Biatorbágy Város Integrált Településfejlesztési Stratégia

2022. évi módosított verzió

TARTALOM

1. BEVEZETÉS	4
2. ELŐZMÉNYEK.....	5
3. Az ITS módosítás alappillérei, meghatározó adottságok	6
4. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	8
4.1. A 2021-2027 közötti időszak támogatási keretrendszere	8
4.2. Közvetlen Európai Uniósi finanszírozási lehetőségek	11
4.3. A hazai 2021-2027 közötti Operatív Programok rendszere	13
4.4. Pest Megyei Területfejlesztési Program (2021-2027).....	21
4.5. Az önkormányzat fejlesztéseinek alternatív finanszírozási lehetőségei.....	23
5. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése.....	26
5.1. NYUGATI LAKÓTERÜLET fejlesztési beavatkozásai.....	26
5.2. BIA KÖZPONT fejlesztési beavatkozásai	27
5.3. KÖZPONTI LAKÓTERÜLET fejlesztési beavatkozásai.....	31
5.4. VÁROSKÖZPONT – TORBÁGY fejlesztési beavatkozásai	32
5.5. FÜZES – IHAROS fejlesztési beavatkozásai.....	34
5.6. IPARI, LOGISZTIKAI, KERESKEDELEMI NEGYED fejlesztési beavatkozásai.	38
5.7. KÜLTERÜLETEK.....	39
5.8. HÁLÓZATOS PRJEKTEK.....	41
5.9. VÁROSI KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS	42
5.10. VÁROSI KÖZMŰFEJLESZTÉSEK.....	47

1. BEVEZETÉS

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban Étv.) 9/A. §-a alapján az integrált településfejlesztési stratégiát (ITS) a települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg. A törvény idei módosítását követően a jövőben esedékes új településrendezési tervek, településfejlesztési stratégiák az ún. településfejlesztési tervbe integrálódnak.

Biatorbágy Város Önkormányzat Képviselő-testülete az ITS-t 61/2016.(III.31.) számú határozatával a „Biatorbágy Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020” címmel fogadta el. A Képviselő-testület 280/2021.(X.28.) határozatában döntött a teljes településfejlesztési és rendezési eszközállomány felülvizsgálatáról, amely várhatóan 2022. év elején indul el és körülbelül egy éves időtartam alatt készülhet el. A teljes felülvizsgálat eredményeként az ITS a településfejlesztési tervbe integrálódik majd. Az addigi átmeneti időszak tartamára a jelenlegi ITS hatályát meg kell hosszabbítani.

Az új ITS jóváhagyásáig várhatóan megjelenő településfejlesztési pályázatokhoz azonban az szükséges, hogy a város hatályos ITS-el rendelkezzen, ezért a Képviselő-testület az ITS aktualizáló módosításáról döntött, amelynek egyik fő célkitűzése az előkészítés alatt álló pályázatokbeépítése, figyelembevétele.

2. ELŐZMÉNYEK

A Biatorbágyot érintő tervezési folyamat keretében 2014. év augusztusában készült el a „**Biatorbágy Város Településfejlesztési Konceptió - Megalapozó Vizsgálatok**” c. munkarész, 2014. év novemberében készült el a „**Biatorbágy Város Településfejlesztési Konceptió**” c. dokumentum, amelyet – a véleményezési szakaszt követően – az önkormányzat Képviselő-testülete 2015. év februárjában elfogadott. A településfejlesztési koncepció konkrét fejlesztési beavatkozásokká történő kibontása az Integrált Településfejlesztési Stratégia feladata, amely dokumentum „**Biatorbágy Város Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020**” címmel 2016. márciusban került elfogadásra.

Az új településfejlesztési koncepció és városfejlesztési stratégia legfontosabb célkitűzése volt, hogy a korábbi (2001-es) településfejlesztési koncepció elkészítése óta eltelt közel másfél évtizedben a város új kihívásaira reagáljon és megoldásokat találjon az alábbi konfliktusokra, melyek meghatározták az elmúlt 5 év városfejlesztését:

- az örökölt, a különálló községi múltból következő hiányok megszüntetése, pl. infrastruktúra, szolgáltatások, ellátás;
- gazdasági és társadalmi átalakulás, amelyet főként a város gyors növekedése generált;
- környezeti változások: területhasználat, közlekedés-földrajzi pozíció felértékelődése;
- folyamatosan változó külső feltételek, pl.: politikai, közigazgatási, jogi, pénzügyi-gazdasági környezet, fenntarthatósági követelmények;
- a helyi közösség változó igényei, elvárásai.

Az ITS aktualizálását célzó módosítást a 2021-2027-es tervezési időszak folyamatosan nyíló pályázati lehetőségeinek való megfelelés, az előkészített projektjavaslatok dokumentumba való integrálása indokolja. Jelen ITS-módosításnak nem feladata a teljes ITS felülvizsgálata. Az ITS komplex felülvizsgálata, az új, jogszabályok szerinti tartalmi és formai előírásoknak való megfeleltetése a 2022-ben induló tervezési folyamat része.

3. Az ITS módosítás alappillérei, meghatározó adottságok

A hatályos ITS fő irányai ma is relevánsak, sőt még inkább relevánsak, mint korábban, ugyanakkor az elmúlt fél évtized tapasztalatai alapján a fejlesztések terén más hangsúlyokra van szükség. Előtérbe került, és immár az élet minden területére kiterjed a **klímavédelem és fenntarthatóság** követelménye: a tartós járványhelyzetből fakadó kihívások, a megújuló/megújítható erőforrások ügye, a lakó- és munkakörülmények alakítása, a közszolgáltatások átalakulása, a műszaki-technológiai fejlődés, az ipari-gazdasági tevékenységek modernizációja, a városüzemeltetés új kihívásai, a természeti és épített környezet használatának, igénybevételének módosulásai, melyet összhangba kell hozni a város dinamikus növekvő lakosságával.

A természeti erőforrások korlátozottsága, a hagyományos energiaforrások igénybevételének bizonytalansága (pl. a kimerülés veszélye, a fosszilis energiahordozók piaci árának hektikus mozgása, robbanászerű emelkedése, a korlátozott elérhetőség, napjaink logisztikai kihívásai), az uniós és hazai támogatások igénybevételének korlátai, a gazdasági-piaci viszonyok kiszámíthatatlansága, a város népesedési túlsordulása és „érzékenysége” a korábbi időszakokhoz képest finomabb, ugyanakkor határozottabb megközelítést igényel. A fenntartható városhasználat alapja azonban továbbra is: a természeti és épített környezeti értékek őrzése, kiaknázása, gazdagítása, és az azt hasznosító emberi tevékenység klímatudatosságának növelése. Ehhez aktív, a folyamatokat orientáló városfejlesztő és városműködtető tevékenység szükséges.

A sokrétű fenntarthatóság vált a kortárs városfejlesztés rendező elvévé. Biatorbágy esetében az adottságok kedvezőek. A város rendelkezik egy sajátos, kettős társadalmi-gazdasági és kulturális identitással, ami a kettős települési örökségből (Bia és Torbágy), valamint a dinamizmust hordozó, biztosító nagyvárosi agglomerációs fekvésből, valamint a nyugalmat árasztó, minőségi lakóhelyet nyújtó, természetközeli kertvárosi létből táplálkozik. A jövőben ez a dualizmus megőrzendő, hiszen a mindenkori alkalmazkodás (pl. társadalmi-gazdasági átalakulás, digitalizáció, klímaváltozás) számára kellő alapot nyújt.

A fenntarthatóság vezérgondolatának Biatorbágyon elsősorban **a minőségi fejlesztésre fókuszáló helyi fejlesztéspolitikára, a dinamikus egyensúly elérésére és megtartására** kell fókuszálnia, ami egyszerűen szólva a „több lábon állás” praktikumát jelenti:

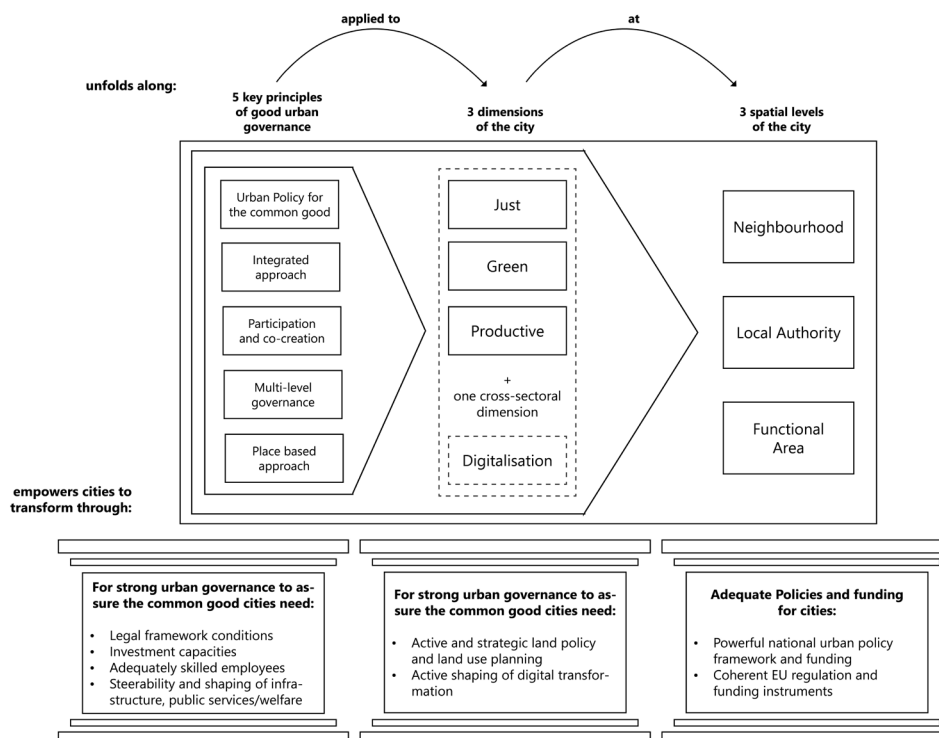
A dinamikus egyensúly kialakításában **az uniós és a hazai eszközöknek kiemelt jelentősége** van, mivel ezek a források növelik az önkormányzat gazdasági mozgásterét. Cél, hogy ezeknek a forrásoknak a felhasználása tovagyűrűző (multiplikátor hatású) legyen, azaz a közpénzből finanszírozott projektek minél több magánforrást és magánkezdeményezést generáljanak. A szűkös fejlesztési források miatt a figyelem a minél alacsonyabb anyag- és energiatartalmú termelés és szolgáltatások felé fordul, ezért (is) létkérdés a kvalifikált humán erőforrás és az innováció mind nagyobb térnyerése a gazdaságban.

A külső (globális) hatásoknak való kiszolgáltatottság csökkentésére a leginkább kézenfekvő módszer a helyi öfenntartásra való törekvés, ami egyfajta modern, nem bezárkózásra épülő, autonóm társadalom kialakítását célozza meg. Különös lehetőséget biztosít Biatorbágy számára a dombsági és tóparti fekvés, az agglomeráción belüli, valamint a fővárosi társadalmi-gazdasági kapcsolatok erősítése, melyek a válságokkal szemben is erősebb immunitást tudnak biztosítani, elősegíti a több lábbon állást.

A természet-azonos és a helyi-területi adottságokhoz alkalmazkodó életmód meghatározására a **Local Agenda 21¹fenntarthatósági kritériumára** hivatkozunk. E szerint, **„egy területi egység fenntarthatósága annál inkább biztosítható, minél nagyobb arányban képes belső erőforrásaira támaszkodni.”**

Mindez egyezik azon XXI. századi szándékokkal, amelyek a kibocsátás csökkentésében, az ökológiai lábnyom csökkentésében, a szubszidiaritás elvében, a helyi gazdaság (pl. élelmiszer önrendelkezés, helyi piac, foglalkoztatás) megerősítésében ölt testet. Ezen elvek érvényesítésére még inkább ráerősítenek az EU (új Lipcsei Charta, 2020. november 30.), valamint a G20 és ENSZ aktuális döntései, egyezményei. Létkérdés, hogy ezt városi környezetben is értelmezni és alkalmazni lehessen. Ezen ügyek fontosságára a jelenlegi járványhelyzet még inkább ráirányítja a figyelmet.

Az új Lipcsei Karta alapelveinek elméleti hátterét

Forrás: URBACT

¹ Környezet és Fejlődés ENSZ konferencia. Rio de Janeiró, 1992. Fő dokumentuma az Agenda 21 (Feladatok a 21. századra) 28. fejezete foglalkozik a Local Agenda 21-vel (LA-21), a fenntarthatóság lokális programjával.

Biatorbágy kiváló adottságokkal, széleskörű településfejlesztési előzményekkel és kulturális hagyományokkal rendelkezik, amelyek kiváló kiinduló feltételei a XXI. századi ajánlások megvalósításának: „az önkormányzat aktív és cselekvő közreműködésével a fenntarthatóság helyi programjának megteremtése, amelynek segítségével egy olyan település szerveződik, amelyet a lakosok otthonnak tekintenek, abban ők és gyermekeik, a város mai és leendő polgárai otthon vannak.”²

4. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Az alábbi fejezetben aktualizálásra, kiegészítésre kerül az ITS vonatkozó 3.1. fejezete a hazai és EU-s fejlesztési célok, valamint a támogatási keretrendszer és az ITS által korábban megfogalmazott fejlesztési célok összehangolása érdekében.

Az ITS célrendszere nem szorul módosításra, teljes mértékben illeszkedik a 2021-2027-es programozási időszak céljaival. A célok pontosítása jelenleg azért sem indokolt, mert az operatív programok végleges változata jelenleg tárgyalás alatt van, elképzelhetőek még módosítások a 2022. évig.

4.1. A 2021-2027 közötti időszak támogatási keretrendszere

Az Európai Unió lefektette a 2021 és 2027 közötti időszak fő célkitűzéseit, melyekhez igazítani szükséges a helyi fejlesztési elképzeléseket. Az öt fő célkitűzés az alábbi:

1. **Intelligensebb Európa:** az innováció, a digitalizáció, a gazdasági átalakulás és a kisvállalkozásoknak nyújtott támogatások;
2. **Zöldebb, karbonmentes Európa:** a Párizsi Megállapodás végrehajtása, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetés;
3. **Jobban összekapcsolódó Európa:** a stratégiai szállítási és digitális hálózatok erősítése;
4. **Szociálisabb Európa:** a szociális jogok európai pillérének megvalósítása, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatása;
5. **A polgáraihoz közelebb álló Európa:** a helyileg irányított növekedési stratégiák és uniós szinten a fenntartható városfejlesztés támogatása.

A regionális fejlesztési beruházások erőteljesen az 1. és 2. célkitűzésre helyezik majd a hangsúlyt. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap erőforrásainak 65–85%-át e prioritásokra allokálják a tagállamok relatív gazdagságától függően.

² *uo.*

A kohéziós politika kereteinek áttekintése

- A kohéziós politika továbbra is minden régióban megvalósít beruházásokat. A fejlesztési alapokra vonatkozó forrásallokációs módszer még mindig nagymértékben az egy főre jutó GDP-n alapul, amely a régiókat három kategóriába sorolja: kevésbé fejlett, átmeneti és fejlettebb régiók. Annak érdekében, hogy az EU teljesebb képet kapjon az egyes régiók valós fejlettségi szintjéről, új elemzendő kritériumokat is bevezet, úgymint az ifjúsági munkanélküliség, a tanulmányi végzettségek alacsony szintje, éghajlatváltozás, valamint a migránsok befogadása és integrálása. A legkülső régiók továbbra is különleges uniós támogatásban részesülnek. Magyarország a kevésbé fejlett régiók közé tartozik, Budapestet, amely a fejlettebb régiók közé sorolandó.
- A kohéziós politika a továbbiakban is támogatja a helyi irányítású fejlesztési stratégiákat és eszközöket nyújt a helyi önkormányzatoknak a források kezeléséhez. A kohéziós politika városi dimenziója megerősödik: az **ERFA 6%-át fenntartható városfejlesztésre** fordítják, emellett pedig elindul az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés, amely a városi hatóságok új hálózat- és kapacitásépítési programja.
- Az uniós támogatásban részesülő vállalkozások és vállalkozók számára az új kohéziós politika alapján kevesebb lesz a bürokratikus folyamat, és az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával könnyebb lesz elszámolni a kifizetéseket. A szinergiák elősegítése érdekében az egységes szabálykönyv most már hét olyan uniós alapra terjed ki, amelyeket a tagállamokkal partnerségben hajtanak végre. Az ellenőrzések átfedésének elkerülése érdekében a Bizottság a jó eredményeket felmutató programok esetében egyszerűbb kontrollokat, a nemzeti rendszerekre való fokozottabb támaszkodást, valamint az egységes ellenőrzés elvének kiterjesztését javasolja.
- Az előre nem látható események kezelése érdekében az új keret a beruházások tervezéséhez szükséges stabilitást a költségvetési rugalmasság megfelelő szintjével ötvözi. A félidős felülvizsgálat határozza majd meg, hogy – a felmerülő prioritások, a programok teljesítménye és a legfrissebb országspecifikus ajánlások alapján – módosítani kell-e a programokat a finanszírozási időszak utolsó két évére vonatkozóan. Bizonyos határok között a programokon belül erőforrás-átcsoportosítások hajthatók majd végre, amihez nem szükséges hivatalos bizottsági jóváhagyás. (Egy egyedi rendelkezésnek köszönhetően már az első naptól kezdve könnyebb lesz igénybe venni uniós finanszírozást pl. természeti katasztrófa esetén.)
- A kohéziós politika támogatja a beruházásbarát környezetre irányuló reformokat, mivel a vállalkozások ilyen környezetben tudnak jól boldogulni. Az új megerősített Reformtámogató programmal való teljes körű kiegészítő jelleg és koordináció biztosítva lesz. Az európai szemeszterrel összefüggésben megfogalmazott országspecifikus ajánlásokat a költségvetési időszak alatt két alkalommal veszik figyelembe: először a kohéziós politikai programok kialakításakor, majd a félidős felülvizsgálat során. A növekedés és a munkahelyteremtés megfelelő feltételeinek további meghatározásához

új előfeltételekkel segítik majd a beruházások útjában álló akadályok megszüntetését. E feltételek alkalmazását a teljes pénzügyi időszak alatt nyomon követik.

- A kohéziós politikai alapokra és a Menekültügyi és Migrációs Alapra vonatkozó egységes szabálykönyv elő fogja segíteni a külföldiek integrációjára irányuló olyan helyi stratégiák kialakítását, amelyeket a szinergiák figyelembevételével felhasznált uniós erőforrások támogatnak; a Menekültügyi és Migrációs Alap a migránsok érkezés utáni rövid távú szükségleteire helyezi a hangsúlyt, a kohéziós politika pedig a társadalmi és foglalkozási integrációjukat támogatja. Az egységes szabálykönyvön kívül könnyebbé válnak majd az egyéb uniós eszközökkel – például a közös agrárpolitikával, a Horizont Európával, a LIFE programmal vagy az Erasmus+-al – való szinergiák.
- Az interregionális és határon átnyúló együttműködést egy új lehetőség segíti majd elő, amelynek keretében a régiók allokációik egy részét felhasználhatják majd arra, hogy más régiókkal együtt projekteket finanszírozzanak bárhol Európában. A határon átnyúló és régiók közötti együttműködéssel („Interreg”) kapcsolatos programok új generációja segíti majd a tagállamokat a határon átnyúló akadályok megszüntetésében, valamint közös szolgáltatások fejlesztésében. Ezért az EU egy olyan mechanizmust javasol kialakítani, amely a határ menti régiók és tagállamok jogi kereteit hangolja össze közös projektek megvalósításához. Az egymáshoz illeszkedő intelligens szakosodási eszközökkel rendelkező régiók több támogatást kapnak majd ahhoz, hogy páneurópai klasztereket alakítsanak ki az olyan kiemelt ágazatokban, mint például a nagy adathalmazok, a körforgásos gazdaság, a korszerű gyártás vagy a kiberbiztonság.
- Minden program rendelkezni fog számszerűsíthető célokat (létrehozott munkahelyek száma, további hozzáférés a szélessávú rendszerhez) tartalmazó teljesítménykerettel. Az új keret éves teljesítmény-felülvizsgálatot vezet be, amelyre a programhatóságok és a Bizottság közötti szakpolitikai párbeszéd formájában kerül sor. A programok teljesítményét a felidős felülvizsgálat során is értékelni fogják. Átláthatósági okokból – és hogy a polgárok nyomon tudják követni az előrehaladást – a tagállamoknak kéthavonta jelentést kell tenniük valamennyi végrehajtási adatról, és a kohéziós alap nyíltadat-platformja rendszeresen frissülni fog.
- A vissza nem térítendő támogatások önmagukban nem képesek a jelentős beruházási rések megszüntetésére, viszont hatékonyan kiegészíthetők a piacközelibb és multiplikátorhatással járó finanszírozási eszközökkel. A tagállamok a kohéziós politikai erőforrásaik egy részét önkéntes alapon átcsoportosíthatják az új, központilag irányított InvestEU Alapba, hogy hozzáférjenek az uniós költségvetés által nyújtott garanciához. A vissza nem térítendő támogatások és a finanszírozási eszközök ötvözése könnyebbé válik, és az új keret egyedi rendelkezéseket is magában foglal, hogy több magántőkét vonzzon be.
- Ha Európát még közelebb akarjuk hozni a polgáraihoz, akkor nagyobb hangsúlyt kell fektetni a kohéziós politika pozitív eredményeinek hatékonyabb kommunikálására. A tagállamok és a régiók kiszélesítették a kommunikációs követelményeket, így például a nagy uniós finanszírozású projektek elindítását beharangozó események szervezése és

a közösségi média tájékoztatási terveinek kidolgozása nagyobb hangsúlyt kap. Az uniós finanszírozású projektek kommunikációja ugyanakkor egyszerűbbé is válik: egységes márka vonatkozik majd az összes különféle uniós alapra, egységes portál jeleníti meg a vállalkozások számára elérhető valamennyi finanszírozást, a Bizottság pedig egységes projekt-adatbázist üzemeltet.

A 2021-től 2027-ig tartó időszakra vonatkozó hosszú távú keret új, modern költségvetést ad a 27 tagú Unió kezébe. Összeállításakor az volt a vezérelv, hogy olyan világos, egyszerű és rugalmas költségvetés jöjjön létre, amely a lehető legnagyobb európai hozzáadott érték mellett a legfontosabb prioritásokra és szakpolitikákra koncentrál. Az új költségvetés tehát egy olyan Európa kialakításába fektet be, amely védelmet, biztonságot és lehetőségeket nyújt polgárainak. A pénzügyi keret a közös agrárpolitika és a kohéziós politika programjaira szánt finanszírozás mérsékelt csökkentésével méltányos és kiegyensúlyozott módon figyelembe veszi az uniós költségvetés egyik fontos befizetője, az Egyesült Királyság kilépését is.

Az EU a városokkal együtt aktívan közreműködik a lakosok életminőségének javításában. Az Európai Bizottság a tudásmegosztás elősegítése, finanszírozás és egyéb várospolitikai intézkedések és kezdeményezések révén segíti a városokat a fenntartható növekedésben. Az EU-n belüli települések számos uniós alap pénzforrásaira pályázhatnak és útmutatást kaphatnak a projektek megvalósításához.

4.2. Közvetlen Európai Unió finanszírozási lehetőségek

Európai Stratégiai Beruházási Alap

Az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) az európai beruházási terv három pillérének egyike. Célja, hogy pótolja a hiányzó beruházásokat az EU-ban azáltal, hogy magánfinanszírozási forrásokat mozgósít a stratégiai beruházások céljaira. Az ESBA révén az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank 21 milliárd eurós garanciát nyújt a magánberuházóknak.

Az európai beruházási terv sikerére építve az InvestEU program további lendületet ad a beruházásoknak, az innovációnak és a munkahelyteremtésnek Európában, és a 2021-2027 közötti hosszú távú uniós költségvetés időszakában legalább 650 milliárd EUR összegű pluszberuházást mozgósít. Az InvestEU program révén egységes irányítás alá kerül az Európai Stratégiai Beruházási Alap és 13 további jelenlegi beruházástámogató uniós pénzügyi eszköz, ami hatékonyabbá fogja tenni az EU-finanszírozást és meg fogja könnyíteni a forráshoz jutást.

Európai strukturális és beruházási alapok

A kohéziós politika az uniós régiók és települések fejlesztési szükségleteinek a kielégítését szolgálja. Költségvetése 351,8 milliárd euró, mely a teljes uniós költségvetés közel egyharmadát teszi ki.

Az európai strukturális és beruházási alapok közé a következők tartoznak:

- az **Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA)** és a **Kohéziós Alap (KA)** az egyes régiók gazdaságának fejlesztésére és strukturális kiigazítására, a gazdaság fellendítésére, valamint a versenyképesség és a területi együttműködés javítására,
- az **Európai Szociális Alap (ESZA)** a foglalkoztatás, a szociális befogadás és az oktatás támogatására,
- az **Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)** a mezőgazdaság versenyképességének javítására, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás elősegítésére és a vidéki térségek fejlesztésére, valamint
- az **Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)** a fenntartható halászat és a part menti közösségek támogatására.

Horizon Europe: A Horizon 2020 program az EU legnagyobb kutatási és innovációs programja volt 2014 és 2020 között, amelynek keretében 80 milliárd eurót fordíthat projektek finanszírozására. A Horizon Europe program a „Horizon 2020” program folytatása, amely immár 100 milliárd eurós összköltségvetéssel az EU következő kutatási és innovációs keretprogramja, melyre települési önkormányzatok is nyújthatnak be pályázatot nemzetközi konzorciumok tagjaként.

LIFE: Az EU környezetvédelmi és éghajlatpolitikai programja, amely hozzájárul az éghajlatváltozás elleni fellépés általános érvényesítéséhez és ahhoz, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzések támogatása elérje az uniós költségvetési kiadások legalább 25%-át a 2021-2027-es időszakban. A LIFE program finanszírozását az elkövetkező ciklusban megkésztetik tekintettel arra, hogy prioritásként kezelendők a környezetvédelmi és éghajlatváltozási cselekvések a következő hosszú távú költségvetésben.

URBACT: Az URBACT egy európai csere- és tanulmányi program, amely előmozdítja a fenntartható városfejlesztést, és segíti a városokat abban, hogy közösen gyakorlati megoldásokat dolgozzanak ki a városi térségeket érintő kihívásokra. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával megvalósuló URBACT programban az uniós országok, valamint Norvégia és Svájc városai vehetnek részt. A 2014 és 2020 közötti időszakra az URBACT III költségvetése 96,3 millió euró. A 2021-2027-es ciklusra szánt költségvetés összege még nem ismert.

Innovatív városfejlesztési akciók (Urban Innovative Actions): Az Innovatív városfejlesztési tevékenységek kezdeményezés Európa-szerte erőforrásokat kínált a városoknak ahhoz, hogy új, még nem kipróbált megoldásokat tesztelhessenek a városi térségekben jelentkező kihívások kezelésére. A kezdeményezés teljes költségvetése a 2015 és 2020 közötti időszakra 371 millió euró volt. A program sorsa a következő ciklusban még nem ismert, jelenleg a tapasztalatokat értékeli, de minden esély megvan rá, hogy a program a 2021-2027-es ciklusban is folytatódjon.

4.3. A hazai 2021-2027 közötti Operatív Programok rendszere

Az Operatív Programok az EU szakmapolitikai célkitűzéseinek megvalósítását támogatják. A 2021-2027 közötti időszakban nyolc operatív program köré épül az Európai Unió támogatások hazai elosztási rendszere az alábbiak szerint:

1. Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)
2. Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)
3. Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)
4. Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz)
5. Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)
6. Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
7. Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)
8. Végrehajtás Operatív Program Plusz (VOP Plusz)

A fenti operatív programok tartalma jelenleg még nem végleges, jelenleg egyeztetések folynak az Európai Bizottság és a Kormány között, így az ITS módosításban szereplő utalások az eddig társadalmi egyeztetésre bocsátott dokumentumokon alapulnak, melyek indikatív kereteknek tekintendők. Az alábbi táblázat foglalja össze az egyes operatív programok által képviselt EU-s célkitűzéseket.

DIMOP	P01 versenyképesebb és Intelligensebb Európa (1. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): kutatási és innovációs kapacitások megerősítése, digitalizáció,
	P02 zöldebb Európa (2. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): energiahatékonysági intézkedések, intelligens energiarendszerek, -hálózatok és -tárolás fejlesztése, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, fenntartható vízgazdálkodás, körkörös gazdaságra való átállás, biodiverzitás és környezetbarát infrastruktúra megerősítése, környezet-szennyezés csökkentése, fenntartható multimodális városi mobilitás,
	P03 jobban összekapcsolt Európa (3. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): digitális összekapcsoltság, TEN-T fejlesztése, intermodális nemzeti, regionális és helyi mobilitás kialakítása
	PO4 Szociálisabb és Befogadóbb Európa (4. szakpolitikai célkitűzés, ESZA+): oktatási és képzési rendszerek fejlesztése, egész életen át tartó tanulás, készségek fejlesztése, minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés
HOP	PO4 Szociálisabb és Befogadóbb Európa (4. szakpolitikai célkitűzés, ESZA+): egészségügyi fejlesztések, XXI. századi köznevelés, társadalmi felzárkózási fejlesztések, szociális fejlesztések, rászoruló személyek támogatása, család- és ifjúságügyi fejlesztések

	PO5 Polgárokhoz közelebb álló Európa (5. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): társadalmi felzárkózási fejlesztések
MAHOP	P02 zöldebb Európa (2. szakpolitikai célkitűzés, ETHAA): fenntartható halászat, tevékenységek, valamint termékek feldolgozása és marketingje
IKOP Plusz	P02 zöldebb Európa (2. szakpolitikai célkitűzés, KA, ERFA): fenntartható multimodális városi mobilitás, nettó zéró-kibocsátású gazdaságra való átmenet
	P03 jobban összekapcsolt Európa (3. szakpolitikai célkitűzés, KA, ERFA): éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens, intelligens, biztonságos és fenntartható mobilitás, illetve intermodális TEN-T fejlesztése
GINOP Plusz	P01 versenyképesebb és Intelligensebb Európa (1. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): A kutatási és innovációs kapacitások megerősítése, valamint előrehaladott technológiák bevezetése, A digitalizáció polgárok, vállalkozások és kormányok előnyére fordítása, A kkv-k növekedés és versenyképesség előmozdítása, Készségfejlesztés az intelligens szakosodáshoz, ipari átalakuláshoz és vállalkozáshoz
	PO4 Szociálisabb és Befogadóbb Európa (4. szakpolitikai célkitűzés, ESZA+): A foglalkoztatásba való bejutás javítása, a nők munkaerőpiaci részvételének előmozdítása, oktatási és képzési rendszerek fejlesztése, hátrányos helyzetű csoportok számára minőségi oktatás biztosítása.
	PO5 Polgárokhoz közelebb álló Európa (5. szakpolitikai célkitűzés, ERFA) integrált társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi fejlődés előmozdítása, közösségvezérelt helyi fejlesztések,
TOP Plusz	PO2 Zöldebb Európa (2. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): önkormányzati energetikai fejlesztések a PO2 tematikus koncentráció teljesítéséhez hozzájárulva.
	PO4 Szociálisabb és Befogadóbb Európa (4. szakpolitikai célkitűzés, ESZA+): humán fejlesztések
	PO5 Polgárokhoz közelebb álló Európa (5. szakpolitikai célkitűzés, ERFA), integrált tartalom megyei integrált területi programokon keresztül, biztosítva a fenntartható városfejlesztéshez kapcsolódó forrásfelhasználást.
KEHOP Plusz	P01 versenyképesebb és Intelligensebb Európa (1. szakpolitikai célkitűzés, ERFA): körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság
	P02 zöldebb Európa (2. szakpolitikai célkitűzés, ERFA/KA): vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentés, környezet- és természetvédelem, megújuló energiagazdaság, méltányos átmenet
VOP Plusz	PO6 igazságos átmenet (6. szakpolitikai célkitűzés, ERFA/KA/ESZA+/JTF): humán erőforráskapacitás biztosítása, képzési programok megvalósítása

Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)

A program a kor, a technológia és a gazdasági fejlődés kihívásainak megfelelő, arra reagáló, hatékony és a lehető legmagasabb szintű elektronizált és automatizált működést biztosító közszolgáltatásokat fejleszt. Ezzel olyan működési környezetet kíván kialakítani az gazdaság és a társadalom számára, amely elérhető, rugalmas és stabil.

A DIMOP prioritási tengelyei és intézkedései:

1. prioritási tengely: Köszolgáltatások digitalizációja

- 1.1. Digitális transzformáció (Elektronikus ügyintézés kiszélesítése, Helytől független ügyintézés lehetőségének fejlesztése, Kormányhivatali szolgáltatások fejlesztése)
- 1.2. Adatvezérelt közigazgatás (Folyamatok automatizálása és automatizált döntéshozatal, Mesterséges intelligencia (MI) és robotizálás alkalmazása a közszolgáltatások terén)
- 1.3. Helyi közszolgáltatások digitalizációja (Okostelepülés-fejlesztés és önkormányzati szolgáltatásbővítés)

2. prioritási tengely: Elektronikus közszolgáltatások összehangolása

- 2.1. Nyilvántartások közötti átjárhatóság (Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (KKSZB) adatkapcsolatok kialakítása és fejlesztése)
- 2.2. Állami alkalmazásfejlesztés konszolidációja (Szabályozott és központi e-ügyintézési szolgáltatások továbbfejlesztése és kiterjesztése, Kibervédelmi fejlesztések)

Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)

A program az Európai Unió kohéziós politikájához illeszkedve öt humán szakterület fejlesztéseit foglalja magában: egészségügy, köznevelés, társadalmi felzárkózás, szociális, valamint család- és ifjúságpolitika (amelyekhez a kultúra és a sport is hozzájárul).

A HOP prioritási tengelyei:

1. Egészségügyi fejlesztések
2. XXI. századi köznevelés
3. Társadalmi felzárkózási fejlesztések
4. Szociális fejlesztések
5. Az anyagi nélkülözés (Rászoruló személyek támogatása)
6. Család- és ifjúságügyi fejlesztések

Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP Plusz)

A program célja a fenntartható, innovatív technológiákat alkalmazó hazai halgazdálkodás előmozdítása, a termelői bázisok és a halgazdálkodással foglalkozó vállalkozások fejlesztése, a fogyasztók minőségi haltermékekkel való ellátása.

A MAHOP prioritási tengelyei, egyedi célkitűzései és intézkedései:

1. A fenntartható halászat támogatása és a vízi biológiai erőforrások megőrzése

- 1.1. Egyedi célkitűzés: Hozzájárulás a vízi biodiverzitás és ökoszisztémák védelméhez és megőrzéséhez
 - 1.1.1. Hozzájárulás a vízi biodiverzitás és ökoszisztémák védelméhez és megőrzéséhez
- 1.2. Egyedi célkitűzés: A hatékony halászati ellenőrzés és nyomon követhetőség, valamint a tudományos alapú döntéshozatalhoz szükséges megbízható adatok támogatása
 - 1.2.1. Halászati ellenőrzés és nyomon követés támogatása
 - 1.2.2. Halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtés, -kezelés és -felhasználás támogatása

2. A fenntartható akvakultúra tevékenységek, valamint a halászati és akvakultúra termékek feldolgozásának és marketingjének támogatása

- 2.1. Egyedi célkitűzés: A fenntartható akvakultúra tevékenységek támogatása
 - 2.1.1. Akvakultúra beruházás támogatása
 - 2.1.2. Innováció
 - 2.1.3. Halastavak természetiérték-fenntartó szerepének támogatása
 - 2.1.4. Ágazati szaktanácsadás és iskolarendszeren kívüli képzés támogatása
 - 2.1.5. Termelői szervezetek létrehozásának támogatása
- 2.2. Egyedi célkitűzés: A halászati és akvakultúra termékek marketingjének, minőségének és hozzáadott értékének, valamint ezen termékek feldolgozásának támogatása
 - 2.2.1. Halfeldolgozás
 - 2.2.2. Halmarketing

Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP Plusz)

Magyarország közlekedéspolitikája az 1486/2014. (VIII.28.) Kormányhatározattal elfogadott Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia (NKS), amely 2030-ig fogalmazza meg a főbb beavatkozásokat. 2020-ban az NKS félidei áttekintése megtörtént. Az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP) a 2021 és 2027 közötti EU támogatásokból megvalósuló közlekedésfejlesztések többségét tartalmazza, de ezek az NKS beavatkozásainak csak egy részét jelentik.

IKOP Plusz Prioritási tengelyei és intézkedései:

- 1. Tiszta üzemű városi-elővárosi közlekedés erősítése

- A városi környezet biodiverzitásának, környezetbarát infrastruktúrájának megerősítése, valamint a környezetszennyezés csökkentése
2. TEN-T vasúti és regionális intermodális közlekedés fejlesztése
 - Az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliens, intelligens, biztonságos és intermodális TEN-T fejlesztése
 3. Fenntarthatóbb és biztonságosabb közúti mobilitás
 - Fenntartható, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliens, intelligens, biztonságos és intermodális TEN-T
 - Fenntartható, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliens, intelligens és intermodális nemzeti, regionális és helyi mobilitás kialakítása, ideértve a TEN-T-hez való hozzáférés javítását és a határon átnyúló mobilitást is

Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP Plusz)

A GINOP Plusz a 2014-2020 között végrehajtott Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) folytatásának tekinthető, stratégiai irányait a Magyarország Kormánya által 2019 őszén elfogadott, „A magyar mikro-, kis- és közepes vállalkozások megerősítésének stratégiája 2019-2030” (KKV Stratégia) című dokumentum jelöli ki. A KKV Stratégia hét pillére a Magyarországon működő vállalkozások hozzáadott értékének, termelékenységének és exportképességének növelésére irányul, egyrészt a számos munkavállalót foglalkoztató kisvállalkozói kör stabilizálása, másrészt a nagy növekedési potenciállal rendelkező, dinamikus növekedésre képes mikro- és középvállalati kör támogatása által.

A GINOP Plusz prioritási tengelyei és intézkedései:

1. Vállalkozásfejlesztés, kiemelt stratégiai ágazatok fejlesztése, digitalizáció

- 1.1. A kkv-k növekedésének és versenyképességének előmozdítása
- 1.2. A digitalizáció polgárok, vállalkozások és kormányok előnyére fordítása

2. Kutatás, fejlesztés, innováció

- 2.1. Készségfejlesztés az intelligens szakosodáshoz, ipari átalakuláshoz és vállalkozáshoz

3. Fenntartható munkaerőpiac

- 3.1. A foglalkoztatásba való bejutás javítása minden munkanélküli, különösen pedig a fiatalok és a tartósan munkanélküliek, valamint az inaktív személyek számára, előmozdítva az önfoglalkoztatást és a szociális gazdaságot
- 3.2. A nők munkaerő-piaci részvételének előmozdítása, a munka és magánélet megfelelőbb egyensúlya, ideértve a gyermekgondozás igénybevételét, az egészséges munkakörnyezetet, a munkavállalók, a vállalkozások és a vállalkozók változáshoz való alkalmazkodását

- 3.3. Az egész életen át tartó tanulás – különösen a készségek rugalmas fejlesztésére és átképzésére irányuló lehetőségek – elősegítése mindenki számára, figyelembe véve a digitális készségeket, a munkaerő-piaci igényekre alapozva megfelelőbben előre jelezve a változásokat és az új készségek iránti igényeket, megkönnyítve a pályamódosítást és elősegítve a szakmai mobilitást

4. Ifjúsági garancia

- 4.1. A foglalkoztatásba való bejutás javítása minden munkanélküli, különösen pedig a fiatalok és a tartósan munkanélküliek, valamint az inaktív személyek számára, előmozdítva az önfoglalkoztatást és a szociális gazdaságot

5. Felsőoktatás, szakképzés

- 5.1. Az oktatási és képzési rendszerek minőségének, eredményességének és munkaerő-piaci relevanciájának fejlesztése, a kulcskompetenciák – többek között a digitális készségek – elsajátításának támogatása céljából
- 5.2. A minőségi és befogadó oktatásba és képzésbe való egyenlő bejutás és ezek elvégzése, különösen a hátrányos helyzetű csoportok számára, kisgyermekkor oktatástól és gondozástól az általános és szakmai oktatáson és képzésen keresztül a felsőoktatásig, valamint felnőttoktatás és -tanulás, ideértve a tanulási mobilitás előmozdítását mindenki számára

6. Turizmus, örökségvédelem

- 6.1. Integrált társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi fejlődés, kulturális örökség és biztonság előmozdítása, többek között vidéki és part menti területeken, közösségvezérelt helyi fejlesztés révén is.

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP Plusz)

A program az ország területi kihívásaira reagál. Ennek megfelelően tervezése és végrehajtása is területi megközelítésben történik. Fejlesztési fókuszában a kevésbé fejlett térségek, kiemelten a legkevesbé fejlett régiók és az elmaradott térségek állnak, azonban adottságaikra építve valamennyi megye és a fejlettebb főváros fejlesztését biztosítja.

A TOP Plusz program funkciója:

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevesbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. A program elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza, és szerepet vállal a kiemelt térségek fejlesztésben és az elmaradott térségek felzárkózásának támogatásában is. A program megyei integrált területi programokon keresztül valósul meg a megyei önkormányzatok bevonásával, ennek keretében helyi fenntartható városfejlesztési stratégiákat is finanszíroz.

TOP Plusz fő céljai:

Az operatív program célja a régiók és megyék fejlettségi pozíciójának javítása, a legkevésbé fejlett megyék és elmaradott térségek területi fejlesztése, ennek keretében térségi és helyi fejlesztések:

- a gazdaságélénkítés, munkahelymegőrzés és munkahelyteremtés érdekében,
- a népességmegtartás, családvédelem, életminőség javítása érdekében.

TOP Plusz 5 prioritása közül Pest megye települései vonatkozásában az 1., 2., 3. prioritás határozza meg a tervezett intézkedéseket, így Biatorbágy esetében is:

(1) Versenyképes megye

Megyei integrált területi programok (ITP) keretében:

- Helyi gazdaságfejlesztés, helyi és térségi turizmus
- Településfejlesztés, települési szolgáltatások, szociális célú városrehabilitáció ERFA elemei
- Helyi és térségi közszolgáltatások

Fenntartható városfejlesztés

(2) Klímabarát megye

Megyei integrált területi programok (ITP) keretében:

- önkormányzati energetikai beavatkozások

(3) Területi humán fejlesztések

Megyei integrált területi programok (ITP) keretében, 1. prioritáshoz kapcsolódó ESZA+ tartalmak:

- Helyi foglalkoztatási együttműködések
- Fenntartható városfejlesztés
- Szociális célú városrehabilitáció ESZA+ elemei
- Közösség, kultúra, szabadidő helyi fejlesztések
- Helyi humán fejlesztések

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP Plusz)

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program az előző időszak Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programjának (KEHOP) struktúráján alapul, de figyelembe veszi a 2021-2027 közötti időszak új keretrendszerét. A prioritásokon belül új beruházási területek jelennek meg, így például a települési zöld és kék infrastruktúrák, a vízveszteségek csökkentése, a körforgásos gazdaság, a helyi energiaközösségek vagy a karbon intenzív megyék átállítása a karbonsemlegességre (ún. igazságos átmenet). Valószínűleg ez az OP a leginkább a klímastratégiában foglalt célok elérését támogatni képes konstrukció. Az OP illeszkedik a 2019.

évi Európai Zöld Megállapodáshoz³, a 2019. évi országjelentéshez⁴ és a koronavírus okozta válság uniós mentőcsomagjához⁵. A KEHOP-hoz hasonlóan jelentősen hozzájárul a Duna Régió Stratégia (DRS) céljaihoz.

A KEHOP Plusz prioritási tengelyei és intézkedései:

1. vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentés

- Katasztrófakockázat csökkentés (országos)
- Víz és település (települések fejlődése + vízgazdálkodás)
- Vízkár, aszálykár, vízvédelem (térégi beavatkozások és szinergiák, pl. tájgazdálkodás)

2. körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság

- Vízi közmű (szennyvíz+, ivóvíz, éghajlatváltozás és víztakarékosság)
- Zöld infrastruktúra (települési beruházások az OP céljaival összhangban)
- Hulladékgazdálkodás (új joganyag, visszaváltási rendszer, RDF, rendszerfejlesztés, új frakciók) Körforgásos gazdaság (vállalkozások átállítása)

3. környezet- és természetvédelem

- Kármentesítés (barnamező)
- Levegő (csak mérő műszerek, effektív beavatkozás más források révén)
- Környezetbarát KKV-k (új technológiák, környezeti irányítási rendszerek)
- Új szennyezők (pl. mikroműanyag)
- Természetvédelem (külterületi zöld infrastruktúra)

4. megújuló energiagazdaság

- Energiahatékonyság (épület: KKV, kormányzat/intézmény, lakosság)
- Egyéni és közösségi szintű villamosenergia-termelés (megújuló alapú)
- Egyéni és közösségi fűtés-hűtés (megújuló alapú)
- Hálózat, tárolás, távhő
- Éghajlatváltozás (alkalmazkodás)

5. igazságos átmenet (Baranya, Heves és Borsod-Abaúj-Zemplén megyékre)

Minden prioritási tengelyhez kapcsolódóan támogathatóak a háttér és információs rendszerek fejlesztései, a döntéstámogatást elősegítő beruházások, a szemléletformálás és az innováció előmozdítása.

³https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hu

⁴https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-hungary_hu.pdf

⁵<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020PC0408>

4.4. Pest Megyei Területfejlesztési Program (2021-2027)

Pest megye 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó Területfejlesztési Programja 2021-ben készült el a Pest Megyei Területfejlesztési Nonprofit Kft. közreműködésével. A megyei területfejlesztési koncepcióra épülő dokumentumban kerül rögzítésre, hogy a megyében milyen feladatok várnak a következő hét év során megoldásra, s itt kerül megalapozásra az, hogy milyen prioritások mentén, mely célokra, milyen konkrét fejlesztésekre fogják a kedvezményezettek a rendelkezésre álló hazai- és európai uniós forrásokat elkölteni.

A program a bevezetés részeként bemutatja a dokumentum felépítését, illetve összefoglalja a koncepcióban rögzített célrendszert. A dokumentum két fő részből áll, mégpedig a stratégiai program és az operatív program munkarészekből.

A program első munkarésze, a stratégiai program célja, hogy stratégiai megalapozást biztosítson az egyes prioritások szerint meghatározott intézkedések és fejlesztési kezdeményezések megvalósításához. Ennek érdekében ez a munkarész röviden bemutatja a korábban elkészült koncepció célrendszerét, illetve meghatározza a program fejlesztési prioritásait.

A stratégiai program a tervezési folyamat eljárásainak, a tervezés tárgykörének és körülményeinek bemutatásával indul (pl. a tervezési előzmények, a tervezésbe bevont szakmai szereplők és felelősségi körök, illetve a társadalmisítás folyamatának bemutatása), majd rögzíti a koncepció helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészeinek, valamint SWOT elemzésének főbb megállapításait.

A munkarészben ezután ismertetésre kerül egyebek mellett a koncepcióban rögzített jövőkép és az ennek elérésére felállított célrendszer (átfogó célok, stratégiai célok, horizontális elvek, átfogó területi célok).

A stratégiai program a prioritások azonosításával és rendszerezésével folytatódik. A program szerzői összesen 5 cselekvési területet, prioritást határoznak meg, melyek kiterjednek a megye életének, gazdaságának szinte minden területére és egyben kapcsolódnak az európai uniós beruházási prioritásokhoz, a hazai operatív programokhoz, illetve a koncepcióban meghatározott célokhoz.

A prioritások és azok rövid leírása az alábbi táblázatban olvashatóak.

A programban meghatározott prioritások	
I. Prioritás: Versenyképes Pest megye: a megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása	A prioritás a megye gazdaságának megerősítését, a vállalkozások versenyképességének, hatékonyságának javítását célozza, különös tekintettel a megye húzóágazataira és gazdasági szempontból kiemelt jelentőségű térségeiben
II. Prioritás: Szolidáris Pest megye: a megye társadalmi-gazdasági lemaradásban lévő térségeinek (Szobi, Aszódi, Dabasi, Ceglédi, Nagykátai, Nagykőrösi és Ráckevei járásainak) komplex fejlesztése	A prioritás a megye leszakadó járásainak komplex fejlesztését célozza, melyben első sorban a társadalmi kohézió, felzárkózás, esélyegyenlőség megteremtésén keresztül kívánjuk megteremteni a hosszú távú fejlődés alapjait, egyúttal lépéseket teszünk a közlekedés helyzetének javítására és ezek eredőjeként a helyi gazdaság megerősítésére
III. Prioritás: Elérhető Pest megye: közlekedésfejlesztés Pest megye nemzetközi, regionális és térségi kapcsolatainak javítása érdekében	A megye kiváló közlekedés földrajzi helyzetére alapozva kívánjuk megerősíteni a megye és az egész nagyrégiónak a transzeurópai közlekedésben betöltött szerepét, oly módon, hogy egyúttal a megye belső közlekedési kapcsolatainak fejlesztésére is nagy hangsúlyt fektetünk, hiszen a közlekedés elemeinek készen kell állniuk e két szintű makroregionális és az intraregionális közlekedés fenntartható kiszolgálására.
IV. Prioritás: Élhető Pest megye: települési infrastruktúra- és környezetfejlesztés az élhetőbb-, fenntarthatóbb lakókörnyezetért	A prioritás egy a mainál kiegyensúlyozottabb policentrikus térszerkezet létrehozását célozza, mindezt úgy, hogy az egyes települések környezetükkel összhangban, fenntartható módon működjenek, az ott élők számára kedvező lakó és életkörülményeket teremtvé.
V. Prioritás: Emberközpontú Pest megye: képzett-, egészséges-, együttműködő-, értékeit megőrző és fejlesztő-, a lemaradókat segítő megyei társadalom építése	Az egyén boldogulása a társadalom megfelelő működésének az alapja, a prioritás a magas színvonalú egészségügyi, oktatási, rekreációs és kulturális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést kívánja megvalósítani.

Biatorbágy fejlesztési beavatkozásai tekintetében a II. prioritáson kívül valamennyi prioritás releváns. Pest megye és Biatorbágy esetében lényeges kiemelni, hogy a **2021-2027-es programozási időszakban konvergencia régióként már részesül a Terület-és**

Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) kevésbé fejlett régiói számára allokált forrásaiból, ráadásul a többi operatív program forrásaiból is a konvergencia régiókra vonatkozó szabályok szerint részesedik. Ez a változás alapvetően új helyzetet teremt, megkönnyítve a forráshoz jutást elsősorban a megye gazdasági szervezetei és lakossága számára.

A munkarész a fejlesztések finanszírozási forrásainak (pl. TOP Plusz, KEHOP Plusz) rögzítése után a prioritások tartalmának részletes bemutatásával folytatódik. A prioritásokhoz tartozó beavatkozások a legtöbb esetben általánosságban, a megye egészére vonatkozóan kerülnek kifejtésre (pl. a beavatkozás célja, elvárt eredmény, potenciális kedvezményezettek, finanszírozás, ütemezés).

Biatorbágy és környéke esetében a következő beavatkozásokat lehet kiemelni:

- I. Prioritás, Versenyképes Pest megye: a megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása. Turizmus, mint stratégiai ágazat fejlesztése.
- III. Prioritás, Elérhető Pest megye: Elővárosi közlekedési rendszer fejlesztése. Közösségi közlekedés kisléptékű fejlesztése. Nemzetközi és országos kerékpáros kapcsolatok fejlesztése.
- IV. Prioritás, Élhető Pest megye: Természeti területek és értékek megóvása, a megye ökológiai térszerkezetének fejlesztése. Felszíni csapadékvíz elvezetés, vízvisszatartás, vízpótlás létesítményeinek kialakítása fejlesztése. Az egészséges ivóvízhez való hozzáférés javítása. Élővizeink (folyók, tavak, patakok) és környezetük rendbetétele, revitalizációja.
- V. Prioritás, Emberközpontú Pest megye: Oktatás, nevelés alapintézményeinek (bölcsőde, óvoda, családi bölcsőde, általános iskola) fejlesztése. Kulturális és szociális intézmények szolgáltatásainak és infrastruktúrájának fejlesztése. A sportolás, illetve az egészséges életmódra nevelés tárgyi feltételeinek megteremtése.

4.5. Az önkormányzat fejlesztéseinek alternatív finanszírozási lehetőségei

A fejezet célja, hogy javaslatot tegyen az Önkormányzat számára, a tervezett fejlesztések finanszírozási oldalának átgondolására, bővítésére, megszüntetve a vissza nem térítendő támogatások dominanciáját, más, akár piaci forrásokat is számba véve.

Az önkormányzati fejlesztések jelentős részét eddig az uniós vagy hazai forrásból nyújtott vissza nem térítendő támogatások biztosították. Mindemellett a gazdasági szereplők tekintetében az elmúlt két Európai Unió ciklusban már egyre nagyobb hangsúly került a

visszatérítendő támogatási eszközökre, melyek vagy kedvezményes hitel vagy tőkeformában jutottak el a vállalkozásokhoz.

Az Európai Unió fejlesztéspolitikája és eszközrendszere egyre inkább a visszatérítendő irányába mozdul el, növelve a forrásfelhasználás hatékonyságát. Már a most záruló költségvetési ciklusban is több száz milliárd forint hitel és tőke program indult el hazánkban. Az önkormányzatok esetében indokolt és szükséges a jövőbeni forráslehetőségek tudatos és koncepcionális bővítése, amelyet a támogatáspolitikai változása és ezzel együtt a vissza nem térítendő támogatások szűkülése is indukál. Összességében a városfejlesztési célú beavatkozások finanszírozását az alábbi források biztosítják jelenleg:

- közvetett EU-s Strukturális és Beruházási Alapoperatív programjai (pl. TOP Plusz, KEHOP Plusz)
- közvetlen EU finanszírozású projektek: Horizon, LIFE, Interreg, Creative Europe
- bankhitel, egyéb pénzügyi termékek
- önkormányzati saját forrás
- magántőke, vagy egyéb külső forrás

A jövőben várhatóan a vissza nem térítendő támogatás formájában kapott forrástömeg csökken, ezért szükség lesz új típusú források bevonására, az önkormányzati szférában innovatívnak számító megoldások bevezetésére. Ennek egyik módja a visszatérítendő források nyújtása.

A visszatérítendő típusú fejlesztési források megszerzésének, illetve elosztásának legalkalmasabb módja a helyi városfejlesztési alapok felállítása, melynek sajátos alternatíváját a hatályos ITS a hegyközségi modell vonatkozásában emelt ki különösen. A városfejlesztési alap olyan pénzügyi alap, amely a köz- és magánszféra partnerségében megvalósuló fenntartható projektek finanszírozásába fektet be hitelt, tőkejuttatás vagy garancia formájában.

A városfejlesztésben egyre inkább előtérbe kerül az integrált szemlélet, a gazdasági fenntarthatóság, illetve a pozitív társadalmi és környezeti hatás. Emellett a korábbi időszakok fejlesztési projektjei helyett a városfejlesztésben egyre nagyobb szerepet kapnak a megtérülő projektek. A helyi városfejlesztési alap elsősorban olyan városfejlesztési projekteket finanszírozhat, melyek a piacinál alacsonyabb megtérüléssel bírnak, emellett viszont magas(abb) társadalmi, környezeti vagy egyéb hasznot hoznak. A helyi fejlesztési alapok működésének számos előnye van: fenntarthatóság; visszaforgatható források; ösztönző, multiplikátor hatás; rugalmasság; hatékonyság; szakértelem, kreativitás, innováció; partnerség.

Biatorbágy esetében releváns fejlesztési terület lehet a városi infrastruktúra-fejlesztés, beleértve a közlekedési, víz-és szennyvízközmű-, energetikai projekteket, a városi „smart” megoldásokat. A kulturális örökség és értékek turisztikai és egyéb fenntartható hasznosítását célzó beruházások. Továbbá a helyi gazdaságfejlesztési programok az MKKV-k számára, az információtechnológiai és a kutatási és fejlesztési ágazatokban, Végül, de nem utolsó sorban az energetikai hatékonyságot és megújuló energiát hasznosító, javító beruházásokban.

A 2021-2027-es programozási ciklusban a pénzügyi eszköz típusú támogatási programok még markánsabban meg fognak jelenni, ezért az ilyen források fogadására és eredményes felhasználására fel kell készülni. Várhatóan az EU-s források 65-85%-a az „Intelligensebb Európa” és „Zöldebb, karbonmentes Európa” tematikus célok elérését szolgálja majd. Jellemzően ezek a városfejlesztési ágazatok/területek, ahol a helyi fejlesztési alapok hasznosulhatnak.

5. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

Az alábbi fejezet az ITS 4.2. fejezetének módosítását tartalmazza, melyeket az ITS 2022. évben kezdődő felülvizsgálata során a végleges operatív programok birtokában szükséges aktualizálni. Az ITS akcióterületeinek rendszere nem szorul módosításra.

5.1. NYUGATI LAKÓTERÜLET fejlesztési beavatkozásai

Tudáspark - Innovatív Szakgimnázium és Technikum

Új középiskola megvalósítása zajlik 2021 óta a város határában. Az új középfokú oktatási intézmény 2022. szeptemberében nyitja meg kapuit, 500 diák számára kínál majd piacképes gazdasági szaktudást a logisztika, a pénzügy-számvitel és az informatika területén, valamint egy gimnáziumi osztályt is indul. Az iskolába felvételt nyerő diákok a legmodernebb digitális technológiákat használó, 21. századi innovatív nevelési környezetben kaphatnak támogatást készségeik, személyiségük és ismereteik fejlesztéséhez.

A technikum mind az oktatási környezet kialakításában mind az oktatási módszertanban épít a legkorszerűbb nemzetközi és hazai modellekre és tapasztalatokra. Hazánkban egyedülálló módon be kívánja építeni a világszerte elismert dán szakképzési rendszer jó gyakorlatait és innovációit, és mindezt szoros együttműködésben teszi elismert dániai intézményekkel. A biatorbágyi fiatalok ezentúl itt helyben tudnak olyan modern és piacképes tudást szerezni, amellyel eredményesen tudnak továbbtanulni vagy beléphetnek a munkaerőpiacra.

A fejlesztés mintegy 15 milliárd forintból valósul meg, nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházként. A fejlesztés teljes egészében kormányzati támogatásból valósul meg. A fejlesztés keretösszege 15,5 milliárd forint, amely az épület megvalósításán túl a környező infrastrukturális beruházásokat (út, közművek) is magában foglalja. Az önkormányzat a szakgimnázium létesítését ingatlanvásárlásokkal segíti.

Beruházási prioritás: Nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházás

Indikatív összes költség: 15,5 mrd Ft

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: megvalósítás alatt

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Új középiskolai osztályférőhelyek száma (db)

Tudáspark - Tanuszoda

Biatorbágyon négy általános iskolában, 56 tanulócsoportban és öt óvodaépületben 27 csoportban folyik oktató nevelő munka, ahol több, mint 2000 gyermek sportolásának színvonalát emeli jelentősen a tervezett fejlesztés.

Beruházási prioritás: Úszó Nemzet Program

Indikatív összes költség: n.a.

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: egyeztetési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Új sportlétesítmény kapacitásának nagysága (fő)

Tudáspark - Bölcsőde és Óvoda

Tudáspark általános iskola (16 tantermes) építése. Tudáspark Óvoda (4/6 csoportos) építése.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-3.3.1-21 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

Indikatív összes költség: n.a.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: Településfejlesztési Koncepció

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények kapacitása

5.2. BIA KÖZPONT fejlesztési beavatkozásai

Kálvin tér átépítése/közlekedési csomópont új iskolát kiszolgáló átalakítása

Szentháromság tér és Kálvin tér, valamint a Szent István és Nagy utca környezetrendezése a közterületek mentén zajló intézményi fejlesztésekhez igazodóan. A Kálvin tér komplex közterület-rehabilitációja, átépítése/közlekedési csomópont új iskolát kiszolgáló átalakítása

A fejlesztés az épülő 16tt-es iskola megközelítéséhez szükséges, az eredeti határidő 2022. I. név volt. A kivitelező előteljesítést jelentett be 2021.okt-re. Ezért a hozzátartozó közlekedési fejlesztést is ebben az évben kell megvalósítani, hogy az új iskola gépjárművel való megközelítése ne lehetetlenüljön el.

"Kálvin tér forgalomtechnikai átépítése, melyre az újonnan épülő általános iskola és az új óvoda megközelíthetősége miatt van szükség. A 2 iskola és az új óvoda a reggeli órákban jelentős forgalmat fog generálni. A téren 3 mellékút és a 8401. számú országos főút találkozik. A reggeli órákban az áthaladó forgalom is lelassul az iskolába érkező gyerekek autóval való szállítása

miatt. Az útépitési engedélyezési terv elkészült, jelenleg az engedélyezési eljárás folyamata zajlik. "

Indikatív összes költség: 600 millió Ft

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: megvalósítás folyamatban, útépitési és vízjogi engedélyezési szakasz

Nagy utcai óvoda fejlesztés

2021-ben nyílt meg az új óvoda, melynek építése 2019-ben kezdődött meg. Az óvodai intézmény az önkormányzat által korábban megvásárolt Nagy utca 29, 31, 33. szám alatti területen valósult meg. A beruházás során a Szily-kastély és Biai Református templom közé eső háztömbök környezetének teljes felújítására és rendezésére is sor került. Az említett ingatlanokon elbontották a helyi védettséget nem élvező toldalékos építményeket, korszerű közműveket vezettek be, parkolókat, gyalogos sétányt alakítottak ki és parkosítottak. A képviselő-testület már 2016-ban határozatot hozott az óvoda építésének szükségességéről. Többszöri sikertelen pályázást követően a fejlesztést az önkormányzat saját forrásból valósította meg. Biatorbágyon magas a gyermekvállalási kedv, így a nevelési-, oktatási intézmények folyamatos bővítése elsődleges, értékteremtő közérdek.

Indikatív összes költség: 650 millió Ft

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: megvalósult

Gólyafészek Bölcsőde fejlesztése

A megnövekedett gyermeklétszám, a felvételre elutasítottak egyre növekvő száma miatt volt indokolt megkezdeni a Biatorbágyi Gólyafészek Bölcsőde férőhelyhiánnyal küzdő intézményi infrastruktúrájának fejlesztését az „Önkormányzati tulajdonú bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztésének támogatása Pest megyében” című pályázat keretében. A gyermekférőhely kapacitás bővítése mellett szükséges az intézmény megnövekedett kapacitásának (két csoportszobával bővítés) kiszolgálását biztosító konyhai étkeztetés fejlesztés is, szintén Kormányzati támogatás felhasználásával.

Beruházási prioritás: PM-támogatás

Indikatív összes költség: 312 mFt.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: folyamatban

Egészségügyi ellátás fejlesztése

Indokolt a biai településrészen elhelyezkedő körzeti és fogorvosi rendelők, megfelelő színvonalú elhelyezése a Szabadság út 8-10. szám alatti biai alapellátást szolgáló decentrum építése.

Beruházási prioritás: TOP PLUSZ / TOP_Plusz-3.3.2-21 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

Indikatív összes költség: 250 mFt

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok száma

Sándor Metternich kastély rekonstrukciója és oktatási célú bővítése

Kulturális örökségvédelmi szempontokat szem előtt tartva a biai Sándor-Metternich kastély együttes esetében a rendezett, egységes tulajdonviszonyokhoz társuló – 110, 111, 112/1, 112/2, 112/3, 112/4, 112/5, 114/3 helyrajzi számok összevonása és egységes tulajdonban tartása –, a területi egységet történeti kontextussal mutató, differenciált védelmi kategóriákkal operáló, földhivatali bejegyzéssel rendelkező, adminisztratív műemlékvédelmi rekonstrukcióra kerül sor. A jelenlegi épület egy részében működő 8 osztályos általános iskola bővítése valósult meg szabványos 16 osztályos iskolává (középiskola). A kastély keleti szárnyának helyreállítása, bővítése 2017-ben készült el. A kastélyban három iskola működik, megfelelő méretű tornaterem nélkül. 2022-ben esedékes kosárcsarnok / B típusú tornaterem építése a kastély területén.

Beruházási prioritás: TAO-támogatás

Indikatív összes költség: 2,5 milliárd forint.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: folyamatban

SZILY-kastély rekonstrukciója és oktatási célú bővítése

A Kastély és környezetének oktatási-képzési célú revitalizálása keretében sor kerül a kastély épületének rekonstrukciójára, környezetének rendezésére, valamint a szomszédos területen új iskolaépület létrehozására. A kastély épületének rekonstrukciója keretében új tantermek kerülnek kialakításra, úgy, hogy az alapoktatási tevékenységeken túl az épület részben alkalmas legyen egyéb rendezvények, képzések, bemutatók megrendezésére, a gyakorlati képzőhely számára is.

Utóbbi funkciók erősítése szükséges tekintettel arra, hogy a TOP Plusz esetében a korábbi támogatási ciklussal ellentétben már alapszintű oktatási tevékenységet végző intézmény kialakítására EU-s támogatás igénybe vehető. A fejlesztési beavatkozás keretében sor kerül új iskolaépület építésére is a Szily-kastély melletti önkormányzati tulajdonú területen. Az új épület két ütemben 8-8 tanterem építésével valósulhat meg.

A kastély rekonstrukciója, környezetének rendezése és az új épület építésének költsége összesen kb. 2,5 mrd Ft, mely több ütemben valósulhat meg. 2022-ben esedékes a Szily-kastély keleti szárny külső homlokzati felújítása és gázfogadó átalakítása tervezetten 30 millió Ft önkormányzati saját forrás felhasználásával, valamint a megkezdett iskolai oktatást szolgáló

épület felújításának folytatása, az oktatási funkció további bővítése, kastély műemlék melléképületek felújítása/funkcióváltása a Pásztói Miklós Alapfokú Művészeti Iskola elhelyezésével 200 mFt becsült összeggel.

Beruházási prioritás: TOP PLUSZ / TOP-Plusz-3.3.1-21 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

Indikatív összes költség: 200 mFt.

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények kapacitása (férőhelyszám db)

Kisvállalkozás fejlesztés

A Biai tó közelében a „Háromszög-terület”-el szomszédos külterületi jellegű területen kisméretű, nem zajos, környezetbarát, az ökológiával kapcsolatos tevékenységet folytató vállalkozások települhetnek be. A megközelíthetőséget a 8101. j. országos összekötőút biztosítja. A cél illeszkedik a TOP Plusz helyi gazdaságfejlesztést támogató intézkedéseire, a többségi önkormányzati és állami tulajdonban lévő iparterületek kialakításához és meglévő fejlesztéséhez, barnamezős, illetve zöldmezős beruházások támogatásához, inkubációhoz.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.1.1-21 Helyi gazdaságfejlesztés

Indikatív összes költség: 1 mrd Ft.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: Településfejlesztési Konceptió

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Támogatott vállalkozások száma (db).

Vörös Pince és környezetének turisztikai és közösségi célú hasznosítása

A Vörös Pince több százéves múltra visszatekintő ingatlan, amelynek kulturális és közösségi célú hasznosítása valósul meg az épület és környezetének rendezése által.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.1.3-21 Helyi és térségi turizmusfejlesztés

Indikatív összes költség: 200 mFt.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi tematikus

Előkészítettség: Településfejlesztési Konceptió

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyek száma (db). A támogatott helyszíneken tett látogatások számának növekedése (fő).

Biai Római Katolikus parókia funkcióbővítése

A Parókia épületének külső és belső felújítása az elmúlt években megvalósult. A következő években az ingatlan funkcióbővítésére kerül sor. A jelentős kiterjedésű telek alkalmas arra, hogy rajta gyermektáboroztatás és más közösségi funkciók kialakítása valósuljon meg. Jelenleg megvalósítás alatt van a Biai Református Egyházközség által óvoda építése, valamint tervezési fázisban van általános iskola építése.

Beruházási prioritás: nem önkormányzati projekt

Indikatív összes költség: n.a.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: megvalósítás alatt

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Új óvodai férőhelyek és iskolai osztálytermi kapacitások létrehozása (db).

Bábos-ház, tájház közösségi célú fejlesztése

Közösségi, kulturális és oktatási céllal jelentős igény mutatkozik a Nagy utca 31. és 33. szám alatt található, helyi védett épületek felújítása iránt. A helyi védett épületek felújítása bábos oktatás és tájház funkciókkal valósulna meg, amely óvodai és általános iskolai foglalkozások, közösségi rendezvények fogadására is alkalmassá válik, ún. Bábos-ház, tájház formájában.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP-1.2.1-21 Élhető települések

Indikatív összes költség: 200 mFt.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: Településfejlesztési Koncepció

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: A támogatás eredményeként létrehozott vagy megújított közösségi terek nagysága (m²)

5.3. KÖZPONTI LAKÓTERÜLET fejlesztési beavatkozásai

Szabadság út „korzósítása”

A város főutcája az Ország út - Szabadság út, amely összeköti a korábbi két önálló településrészt, egyben a település két központját, a Városközpontot (Torbágy) és a Bia alközpontot. A település identitásának és „összeforrasztásának” erősítése céljából a következő időszakban megvalósul a Szabadság út humanizálása, gyalogosbarát, forgalom-csillapított útszakasz kialakításával, a gyalogos felületek növelésével, a parkolási lehetőségek kialakításával kerékpárút nyomvonal kiépítése és a parkolási helyzet rendezése mellett.

A „főutcásítás” keretében vállalkozási tevékenység, kisléptékű fejlesztés számára alkalmas ingatlanok kialakítása valósul meg.

Beruházási prioritás: TOP Plusz/ TOP-1.2.1-21 Élhető települések

Indikatív összes költség: 1 mrd Ft.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: Településfejlesztési Konceptió

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: A támogatás eredményeként megújított közterület nagysága (m²)

5.4. VÁROSKÖZPONT – TORBÁGY fejlesztési beavatkozásai

Városcsokpont integrált funkcióbővítő városrehabilitációs programja

Könyvtár, Galéria, ifjúsági klubok helyiségigényének biztosítása és további közfunkciók létrehozása volt vasúti épületekben, illetve azok bővítésével.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.1-21 Élhető városok; TOP_Plusz-1.1.1-21 Helyi gazdaságfejlesztés; TOP_Plusz-3.3.2-21 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

Indikatív összes költség: 2,5 mrdFt

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok száma

Egészségház fejlesztés

A Biatorbágyon 2009. óta működő járóbeteg szakellátás további fejlesztése, mely kiszolgálja Páty, Herceghalom, Sóskút és Pusztazámor településeket is. Az egészségház jelenleg beépítetlen felső szintjén lehetőség van szakrendelők kialakítására az alsóbb szintek mintáját követve. A beruházás jelentősen meghaladja az Önkormányzat pénzügyi kereteit, ezért eddig a fejlesztés csak részben valósult meg.

A 24 órás orvosi ügyelet egy erre alkalmatlan leromlott állapotú épületrészben működött. Ennek javítása érdekében az Önkormányzat az orvosi ügyelet épületével egy telken lévő egészségház épület földszintjére helyezte át az ügyeletet, az L alakú épület rövidebb szárnyának végében, az érintett épületrész átépítésével 2019-ben. Az Egészségház további fejlesztése továbbra is indokolt.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-3.3.2-21 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

Indikatív összes költség: 500 mFt

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok száma

Vásártér létrehozása

Jelenleg szombatonként délelőtt kerül sor termelői helyi piacra a Faluház parkolójában. A piacon Biatorbágyi és környékbeli őstermelők és kistermelők minőségi termékeit vásárolhatják meg az idelátogatók. A piac nagyon népszerű a lakosság körében ezért a parkoló ideiglenes hasznosítása helyett javasolt állandó piacozásra és vásárok megrendezésére alkalmas vásártér kialakítása.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.1.1-21 Helyi gazdaságfejlesztés

Indikatív összes költség: 300 mFt.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: Településfejlesztési Koncepció

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Támogatott vállalkozások száma (db).

Kisvállalkozás fejlesztés

A városrész északnyugati részén, a Biatorbágy vasútállomás környezetében fekvő terület kiváló helyszín a kisvállalkozás fejlesztés számára. A tervezett intermodális csomópont megvalósítása, a területre tervezett P+R parkoló a területet még inkább felértékeli. A terület megközelítése a település jelenleg már kiépült fő- és gyűjtőúthálózatán lehetséges.

A területen „Vállalkozás Háza/Vállalkozásfejlesztési Központ” építése valósulhat meg. Az épület elsődlegesen olyan emelt- és alapszintű irodákat biztosít vállalkozások, vállalkozók számára, amelyek minőségi üzleti környezetet nyújtanak. Az alapszintű irodák 20-40 m²-esek, irodabútorokkal felszereltek, közös teakonyhát és mosdót használhatnak a dolgozók. Az emeltszintű irodák még komfortosabb munkakörnyezetet biztosítanak, irodabútorokkal felszerelve, saját mosdóval, terasszal és nagyméretű beépített szekrényel. Az inkubáció kiterjed tárgyalóterem bérbeadására is. A tárgyaló nem csak a Házban dolgozó cégek számára érhető el. Az irodák mellett kisebb üzletek/műhelyek is bérbe adhatók. A 25 - 100 m²-es, galériával bővített helyiségek külön mérőórákkal felszereltek, és az üzletekhez/műhelyekhez tartozó épületrészben öltözővel és mosdóval rendelkeznek.

Az irodák, üzletek/műhelyek mellett az épület külön termet biztosít a közösségi irodatér számára co-working tevékenység végzéséhez munkaállások bérbeadása által. Az épület rendezvényteremmel is rendelkezik konferenciák, workshopok számára. A rendezvényteremben kerülnek megrendezésre azok a tájékoztató, képző programok is, amelyek további támogatást nyújtanak a vállalkozói tevékenységek számára.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.1.1-21 Helyi gazdaságfejlesztés

Indikatív összes költség: 3,5 mrd Ft.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: Településfejlesztési Koncepció

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Támogatott vállalkozások száma (db).

Közlekedésfejlesztés

1. A Vendel tér (Öntöde u. – Fő u. – Dózsa György u.) kereszteződésében szükségessé vált a forgalmi rend szabályozása (lámpás kereszteződés) a gyalogos közlekedés biztonságosabbá tétele érdekében.
2. A Gyöngyvirág utca megnyitása. A stratégiai időszakban szükséges lehet a Gyöngyvirág utca - Állomás utca településszerkezeti kapcsolatainak felülvizsgálata, egy közvetlen gépjárműforgalmi kapcsolatot is biztosítani tudó az „Ország út - Állomás utca - Gyöngyvirág utca - Felső Pátyi út” utcakapcsolat létrehozása.
3. Biatorbágy Orgona-Raktár utcák útépitése, Dózsa György út – Pátyi út csomópontban járda építés és gyalogátkelőhely létesítése a hozzá kapcsolódó Csillag közti híd felújításával, Határ és Domb utcák felújítása, valamint Akácfa utca felújítása
4. Meggyfa utca felújítása a gyalogos közlekedés biztonságosabbá tétele érdekében.

Multifunkcionális tornacsarnok létrehozása

A Ritsmann Pál Német Nemzetiségi Általános Iskola fejlesztése kapcsán multifunkcionális tornacsarnok és kiszolgálóegységeinek felépítése (Futsal) tervezett a 16 tantermes nemzetiségi iskola nem megfelelő méretű tornatermének bővítése céljából. Jelenleg a tervezés zajlik, és MLSZ-pályázat keretében, nem az Önkormányzat által megvalósuló beruházként tervezetten 2022-2023 folyamán várható a megvalósítása.

5.5. FÜZES – IHAROS fejlesztési beavatkozásai

Forrás Gyermekcentrum

A 2000-es években ugrásszerűen megnőtt lakosság szám növekedés miatt fellépő igényeket az oktatási-nevelési intézmények bővítésével követte le a város. A jelenlegi és tervezett ingatlan-fejlesztések tovább növelik a betelepülők számát, ezáltal infrastrukturális intézményi fejlesztések válnak szükségessé. Mivel a régi épületek nem bővíthetők tovább, a kötelező önkormányzati feladatoknak csak új beruházások megvalósításával tudunk eleget tenni. A város lakosságának növekedésével egyre nő a kisgyermek létszáma is.

A Forrás utcába létesítendő 4 csoportos óvoda lehetőséget biztosít további 2 csoporttal való bővítésére is. Az ingatlanon helyet kap a bölcsőde és egy köztéri játszótér is. A gyermekcentrumban létesítendő 6 csoportos bölcsőde lehetőséget biztosít további 2 csoporttal való bővítésére is. Az ingatlanon korábban jégszarnok elhelyezése volt tervben, ezért a közművek rendelkezésre állnak. A két beruházás, a bölcsőde és óvoda építés területének

megközelítése, valamint a szomszédban létesülő sportpálya megközelítése megkívánja az oda vezető utak megfelelő kialakítását. A korábbi tervekkel ellentétesen 2*1 sávós, két irányú forgalmat bonyolító utak kerülnek kialakításra. Az ipari parkból érkező csapadékvíz zárt csatornába, a közterületre való elhelyezése is a projekt része.

Beruházási prioritás: TOP PLUSZ / TOP-Plusz-3.3.1-21 Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése

Indikatív összes költség: 1,5 mrd Ft. (óvoda 600 mFt, bölcsőde 600 mFt, útkialakítás 300 mFt)

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Az új vagy korszerűsített gyermeknevelési létesítmények kapacitása (férőhelyszám db)

Iharos Ökoturisztikai Központ

Az Iharos Ökoturisztikai Központ projekt annak a hosszú távú, komplex sport-szabadidő-, és kulturális völgy programnak az eleme (Biatorbágy Természeti Élményparkja), amely a 2009. évi turisztikai stratégiában szerepel, és kiterjed a Kutya-hegy – Madárszirt – Nyakaskő és környékére, valamint az egykori községi legelő területére is.

1. Lovas turizmus. A Zsámbéki-medencei településeken elérhető lovas turisztikai szolgáltatási körbe Biatorbágy jól illeszthető – a lovastúrák pihenőhelyeként. A hozzávetőleg hét hektáros terület nagyság és a terepviszonyok fedeles lovarda vagy kültéri pályák kialakítására csak korlátozott lehetőségeket kínál, ugyanakkor alkalmas terepet nyújt a bértartást szolgáló istálló telepítésére, valamint lovastúrák pihenő-helyeként kereskedelmi (élelmiszerbolt, lovas felszerelés bolt, étterem) és szálláshely szolgáltató (motel, panzió, apartmanház) funkciók biztosítására. Jól szolgálhatja az általános iskolában bevezetni kívánt lovasoktatás, illetve a terápiás lovagoltatás céljait.

2. Kerékpáros turizmus. A Budapest-Balaton kerékpárút Budapestről kivezető első szakaszának nyomvonala a tárgyban készült döntéselőkészítő tanulmány szerint Biatorbágy érintésével kerül kialakításra. Bár a településen belül több nyomvonálvariáció is felmerült, a bevezető szakasz a közigazgatási határtól a vasúti nyomvonal déli oldalán haladva, a Csodaszarvas utcán át vezetve jut el a viaduktig. A fejlesztési terület bekapcsolására a viaduktig terjedő bevezető szakaszon két lecsatlakozási pont kínálkozik.

Az egyik a régi vasúti nyomvonalon kialakítani tervezett vegyes használatú útról balra lekanyarodva a Nap-hegy északkeleti rétegvonala mentén vezetheti be a forgalmat a völgy középső traktusába. A másik a viadukt alatt balra lekanyarodva a Forrás, majd az Iharosi úton keresztül, a futballpálya mellett elhaladva délről tárhatja fel a völgyet. A völgyet látogató kerékpáros turistákat elsősorban kereskedelmi (élelmiszerbolt, étterem, kerékpárszerviz) és szálláshely szolgáltató (motel, panzió, apartmanház) funkciókkal javasolt kiszolgálni. Ezen kívül felmerülhet még a pihenést és testedzést szolgáló építmények biztosítása, úgymint

pihenőpark, erdei tornapálya, játszótér, tűzrakóhely, valamint az alapvető szociális igényeket biztosító nyilvános wc, mosdó.

3. Kirándulás, természetjárás. Az Iharos-völgy meglévő sportlétesítményeivel, séta- és túraútvonalalaival a helyi lakosok kedvelt pihenő-, sport- és kirándulóhelye. A völgyet övező hegy- és dombvidék változatossága tájesztétikai szempontból igen értékes mind kilátás, mind rálátás vonatkozásában. Fenti értékei különösen alkalmassá teszik rövidebb-hosszabb kirándulások és túrák kiindulópontjaként történő kialakításra. A szóba jöhető kiránduló útvonalak célpontja lehet a Forrás-völgy, a Keserű-kút és Szent Vendel kápolna, a Szarvas-hegyen és Öreg-hegyen át a Madárszirt, a Százlépcső és a Nyakaskő, a Bolha-hegyi hasadékbarlang, a Pecató.

A javasolt kiránduló utakon belül – már csak a környezet- és természetkultúra fejlesztésének okán is – tanösvények alakíthatók ki áttekintést nyújtó térképekkel, a növény- és állatvilág, valamint a földtani értékek információs táblákon történő bemutatásával. Az előbbi célpontok és túraútvonalak még vonzóbbá tétele érdekében a Forrás-völgyben javasolt egy praktikus és esztétikus forrásfoglalás kútházzal, esetleg ivócsarnokkal történő kiépítése, a kilátópontok hangsúlyozására kilátótornyok, a pihenőhelyeken padok és esőbeálló létesítése.

4. Gyermektáboroztatás. A völgy északnyugati részén elhelyezkedő, jelenleg gyermektáboroztatást és turistacsoportok elszállásolását biztosító ingatlanrész a jövőben is szolgálhatja ezt a funkciót, bár felmerül az épületek teljes bontás utáni, az egész éves hasznosíthatóságot biztosító apartmanházként történő újrakepítése. Egy ilyen jellegű beruházás után az épület, illetve a hozzá tartozó ingatlanrész tökéletesen alkalmas mind a legkülönbözőbb tematikájú (nyelvi, kézműves, madarász, természetjáró, lovas, hagyományőrző stb.) táborok rendezésére, mind pedig családi, baráti, céges közösségek fogadására.

5. Városi rendezvények fogadása. A fejleszteni kívánt terület ideális helyszínül kínálkozik a futballtornát, népművészeti és kézműves vásárt, mesterség bemutatót, lovas és hagyományőrző programokat felvonultató Majális rendezvényeinek fogadására, ugyanakkor jó otthona lehet a már hagyománnyá vált Ördöglovas-nap és Kocsiünnep lovas programjainak is. Ezen rendezvények lebonyolítása kapcsán a látogatók gépjárműveinek elhelyezéséről, valamint a szociális igények (mosdó, wc) kielégítéséről kell gondoskodni.

6. Kalandpark. A domborzati viszonyok és a természeti környezet adottságai alkalmassá teszik a területet egy kalandpark kiépítésére. A gyermek és felnőtt kötélpályák a Közép-hegy északkeleti lejtőjén alakíthatók ki, míg a völgybelsőben lovaglás, íjászat, mászófal, trambulín, játszótér és játszóház telepíthető. A projekt keretében megvalósuló létesítmények:

1. Kereskedelem, vendéglátás

Élelmiszer- és vegyesbolt

Lovas felszerelés bolt

Kerékpár szerviz

Étterem

2. Szálláshely szolgáltatás

Apartmanház
Panzió
Motel

3. Sport-, állattartó- és kiszolgáló épületek

Fedeles futószárazó
Lóistálló
Takarmánytároló

4. Egyéb épületek, építmények

Közműépítmények	Játszótér
Parkolók	Esőbeálló
Kalandpark építményei	Tűzrakóhely
Forrásház	Információs táblák
Kilátó	
Nyilvános illemhely	
Erdei tornapálya	

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.1.3-21 Helyi és térségi turizmusfejlesztés

Indikatív összes költség: 2,5 mrd Ft.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi tematikus

Előkészítettség: Településfejlesztési Konceptió

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyek száma (db). A támogatott helyszíneken tett látogatások számának növekedése (fő).

Sport infrastruktúra-fejlesztés

Az Iharosi Sporttelep fejlesztése keretében ifjúsági stadion és jégpálya építése valósul meg. A városrészt érinti az a kerékpárhálózat fejlesztés, amelynek keretében az egyes sporttelepek összeköttetése összefüggő „sportos” infrastruktúra által valósul meg kerékpár-, séta- és futópálya program keretében.

Beruházási prioritás: TAO

Indikatív összes költség: 1 mrd. Ft.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi tematikus

Előkészítettség: folyamatos

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: A sportlétesítményeket igénybe vevők száma évente (fő).

5.6. IPARI, LOGISZTIKAI, KERESKEDELEMI NEGYED fejlesztési beavatkozásai

Ipari parkok szolgáltatás fejlesztése, bővítése az innovatív tevékenységet végző, elsősorban kis- és középvállalkozások irányába. Illeszkedés: PmTFK Ipari-, logisztikai-, szolgáltató területek kialakítása és fejlesztése [GD2.g]

„Vállalkozás Háza/Vállalkozásfejlesztési Központ” építése

Az épület elsődlegesen olyan emelt- és alapszintű irodákat biztosít vállalkozások, vállalkozók számára, amelyek minőségi üzleti környezetet nyújtanak. Az alapszintű irodák 20-40 m²-esek, irodabútorokkal felszereltek, közös teakonyhát és mosdót használhatnak a dolgozók. Az emeltszintű irodák még komfortosabb munkakörnyezetet biztosítanak, irodabútorokkal felszerelve, saját mosdóval, terasszal és nagyméretű beépített szekrényvel. Az inkubáció kiterjed tárgyalóterem bérbeadására is. A tárgyaló nem csak a Házban dolgozó cégek számára érhető el. Az irodák mellett kisebb műhelyek is kiadók. A 75-150 m²-es, galériával bővített helyiségek külön mérőórákkal felszereltek, és a műhelyhez tartozó épületrészben öltözővel és mosdóval rendelkeznek.

Az irodák, műhelyek mellett az épület külön termet biztosít a közösségi irodatér számára co-working tevékenység végzéséhez munkaállások bérbeadása által. Az épület rendezvényteremmel is rendelkezik konferenciák, workshopok számára. A rendezvényteremben kerülnek megrendezésre a tájékoztató, képző programok is, amelyek további támogatást nyújtanak a vállalkozói tevékenységek számára. *(Megjegyzés: Ez lehet az Ipari Parkban a nagyobbakkal, és megosztva a városban a kisebbekkel.)*

Multifunkcionális Csarnok építése

A fejlesztési tevékenység min. 1.000 nm csarnoképület építését foglalja magában, amelynek használata sokoldalú lehet. A csarnoképület flexibilisen felosztható több egységre, alkalmas raktározási feladatokra, gyártási tevékenységekre, kialakítható benne bemutatóterem, alkalmas oktatási, képzési tevékenységekre, rendezvényekre egyaránt.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.1.1-21 Helyi gazdaságfejlesztés

Indikatív összes költség: 2 mrd Ft.

A fejlesztési beavatkozás típusa: akcióterületi

Előkészítettség: Településfejlesztési Koncepció

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Támogatott vállalkozások száma (db).

Északi közúti csomópont, 1.sz. főút (Páty település területe mellett)

Az 1.sz. főút és a 8101. j. bekötőút között haladó útszakasz a Páty határa mentén elhelyezkedő mezőgazdasági hasznosítású területek igénybevételével megvalósítható lenne, de a nyomvonal kitett, topográfiailag nehézkes terepviszonyok között haladna. Az elkerülő országos hálózati szempontokkal nem indokolható, főleg helyi érdekeket szolgálna. Forgalmi előrebecsléssel számítható a nyomvonalat várhatóan terhelő forgalom, de figyelembe kell venni, hogy a település belső forgalma továbbra is az összekötő út belterületi szakaszán haladna. A topográfiai viszonyok miatt az elkerülő út fajlagos költsége magas lenne.

ÖKO-lánc

A településhasználatban új szerkezeti elem az ún. „öko-lánc”, amely öko-hálózatot alkotva a Katalin-hegytől a Füzes- és Benta-patakok mentén húzódik, bekapcsolva és összekötve az Iharos-völgyet, a Biai-tó környezetét. Az „öko-lánc” mintegy természeti keretet, egyben a lakott területek körbe ölelésével védelmet ad a városi élet számára. Az „öko-lánc” megtartása, gazdagítása a város eminens érdeke, a fenntarthatóság egyik biztosítéka. Az „öko-lánc” természetbarát használatának és fejlesztésének feltétele a gyalogos- és kerékpáros kapcsolatok kialakítása.

A térségben természeti keretet a Benta- és a Füzes-patakok völgyeinek, a Biai-tó menti természet közeli társulások hálózata, továbbá a Bolhahegy, valamint a Füzes-patak völgye fölé magasodó sziklavonulatok az Öreghegy sziklaperemének, a Nyakaskő, a Madárszirt és a Százlépcső sziklák páratlanul szép látványa nyújtja.

A patak völgyek- és a Biai-tó országos jelentőségű ökológiai folyosó részei, a Bolhahegy és a sziklák helyi természetvédelmi védettség alatt állnak. Az Öreghegy sziklapereme és az alatta húzódó gyepes terület Natura 2000 terület védettségét is élvezzi. Az „öko-lánc” menti területeken a természeti adottságokkal harmóniában álló ökoturisztikai fejlesztéseknek van prioritása. Cél a terület oly módon történő fejlesztése, hogy a páratlan természeti értékek, és ezek tájban feltáruló látványa ne sérüljön. Épületek, építmények csak e céloknak alárendelten, a természeti környezet iránti alázattal helyezhetők el.

Erdei kisvasút program

A város tematikus turisztikai programja lehet a település és környezetének látnivalóinak felfűzésére szolgáló – a régi vasúti nyomvonal területén elhelyezhető – erdei kisvasút, mely a hotel mögül indulva, egészen a törökbálinti bevasárlóközpontig közlekedik. A kisvonatok amellet, hogy segítik a helyi közlekedési nehézségeket, olyan egyedi, speciális kínálatbővítést

jelentenek, ami önmagában is vonzerőt jelent, várhatóan pozitívan hat a várost felkereső vendégek számának alakulására. Indikatív összes költség: 800 millió.

Szolár Park

Külső napelemek telepítése az önkormányzat tulajdonában, erre a célra alkalmas területen. Indikatív összes költség: 500 millió.

Borvidék program

Indikatív összes költség: 250 millió.

Katalin-hegy és Peca-tó infrastrukturális fejlesztése

Közművek és közterületek fejlesztése. Indikatív összes költség: 250 millió

Tópark

A stratégia készítésének időszakában éledt újjá a 2009-ben megakadt TÓPARK fejlesztés Biatorbágy külterületén. Az elmúlt évtizedben végbement társadalmi-gazdasági változások alapvetően felülírták a korábbi extenzív fejlesztési orientációt, amely a jelen településfejlesztési stratégiában (ITS) tovább erősítette a már a korábbi Integrált Városfejlesztési Stratégiában (IVS) is lefektetett stratégiai célokat, amely *a település kompakt, harmonikus, minőségi fejlődését* irányozza elő.

A Tópark-Projekt esetében a beruházás jellege, volumene (mennyiségi fejlesztés, diszperz rendszer, lakófunkcióval történő bővítés stb.) nem egyeztethető össze ezekkel a célokkal. A településfejlesztési stratégia alapján a beruházás esetében Biatorbágy elsősorban a helyi gazdaságfejlesztésben érdekelt. Ezért a működtetéséhez szükséges, korlátozott számú lakásra szóló engedélyen felül további lakások létesítése csak meghatározott feltételek mellett támogatandó, mivel nem elsődleges cél elkülönült, szigetszerű, gazdasági zónába ágyazott önálló lakóövezet létrehozása.

Üdülőterületek és zártkerti övezetek rehabilitációja

Az országos Zártkerti Programhoz kapcsolódóan az útfelújítás, vízvételi hely kialakítása, villamoshálózat kiépítése, vadgazdálkodás fejlesztése és területrendezése célzott.

A fejlesztések célja a zártkertként nyilvántartott ingatlanokon meglévő genetikai sokféleség megőrzése, a környezet védelme, a külterületeken folytatott szőlő- és/vagy gyümölcsstermesztés fenntartása, gazdálkodási épületek felújítása, szakrális kisemlékek felújítása, valamint a vidéki

tájfenntartás céljából a zártkertként nyilvántartott ingatlanok mezőgazdasági hasznosítását elősegítő és a zártkerti ingatlanokhoz kapcsolódó gazdálkodási forma fennmaradásához szükséges infrastrukturális háttér fejlesztése.

Beruházási prioritás: Zártkerti Program

Indikatív összes költség: 1 mrd Ft

A fejlesztési beavatkozás típusa: tematikus

Előkészítettség: megvalósítás alatt, folyamatos

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Átépitett vagy új utak hossza (km). Vízvételi lehetőségek száma (db).

5.8. HÁLÓZATOS PRJEKTEK

INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS

Családsegítő telephely létesítés

Az ideiglenesen több helyszínen és nem megfelelő körülmények között működő intézmény elhelyezése.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-3.3.2-21 Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése

Indikatív összes költség: 500 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: építési engedélyes terv

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma (db)

Városgondnokság telephely létesítés

A jelenleg több helyszínen és nem megfelelő körülmények között működő szervezeti egység elhelyezése.

Beruházási prioritás: -

Indikatív összes költség: 300 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: egyeztetés alatt

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: A fejlesztés révén létrejövő, megújuló városüzemeltetési intézményi terület nagysága (m²)

Tűzoltóság telephely létesítés

Az önálló beavatkozó egység státusz elérését tenné lehetővé az önálló, megfelelő színvonalú telephely.

Beruházási prioritás: -

Indikatív összes költség: 400 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: egyeztetés alatt

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: A fejlesztés révén létrejövő, megújuló tűzoltósági telephely nagysága (m²)

5.9. VÁROSI KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS

Kerékpárút-hálózat fejlesztés

Budapest-Balaton alternatív nyomvonal, Fűzes-patak parti kerékpárút

A Biatorbágyot átszelő Budapest-Balaton kerékpárút nyomvonala „A” hálózati besorolásba esik (országos jelentőségű kerékpárút), paraméterei is ennek megfelelően építendőek ki. A nyomvonalon haladna az EuroVelo nemzetközi kerékpáros hálózat egy szakasza, amelynek kiemelt szolgáltatást kell biztosítani a hálózaton belül. Az e-UT 03.04.11 „Kerékpárforgalmi létesítmények tervezése” című Útügyi Műszaki Előírásban foglaltak szerint az országos jelentőségű kerékpárút a 8101. j. összekötő út mentén csak elválasztott nyomvonallal építhető ki. Kétirányú kerékpárútként minimális szélessége 2,50 m, közös gyalog- és kerékpárútként minimális szélessége 4,25 m kell legyen. Helyi jelentőségű, $v < 20$ km/h tervezési sebességnél a kétirányú kerékpárút szélessége: minimum 2 m. A kerékpáros nyomvonal végig vezetése két nyomvonalon valósulhat meg, tekintettel arra, hogy az országos és a helyi jelentőségű kerékpárút lehetőség szerint külön nyomvonalon vezetendő, mivel a két különböző nyomvonal két eltérő kerékpáros csoport igényeit szolgálja:

- 8101. j. összekötő út mentén (Ország út – Szabadság út nyomvonal), vagy
- Fűzes patak melletti sávban, a Budapest-Balaton kerékpárút belterületi szakaszának alternatív nyomvonala

A főút (Ország út - Szabadság út) mellett a hivatásforgalom, a Fűzes-patak mellett a helyi és turisztikai jelentőségű kerékpárút haladhat. A két nyomvonal külön ütemben is megépíthető.

Beruházási prioritás: TOP PLUSZ / TOP_Plusz-1.2.1-21 Élhető városok; BUBA

Indikatív összes költség: n.a.

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: tervezés alatt

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: támogatott kerékpáros infrastruktúra hossza (km)

Budapest-Balaton kerékpárúthoz csatlakozó helyi érdekű kerékpáros útvonal

A Budapest-Balaton kerékpárúthoz kapcsolódó biatorbágyi kerékpárforgalmi létesítmények létrehozása, helyi érdekű kerékpáros útvonal valósulhat meg az iskola, vasútállomás és lakóterületek összekötése céljából.

Beruházási prioritás: VEKOP-5.3.2-15-2020-00064

Indikatív összes költség: 600 millió Ft

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: engedélyes tervek

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: támogatott kerékpáros infrastruktúra hossza (km)

Budapest-Balaton kerékpárúthoz csatlakozó útfelújítás és parkolóépítés

A 2021/22-ben átadásra kerülő Budapest-Balaton országos kerékpárúthoz csatlakozó belterületi út felújítása, parkoló építéssel.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.1-21 Élhető városok

Indikatív összes költség: 150 millió Ft

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: engedélyes tervek

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Átépített vagy korszerűsített közutak hossza (km)

Az 1-es számú főúton, a biatorbágyi leágazást kiszolgáló körforgalom egysávosról, kétsávosra (turbó körforgalom) bővítése

Biatorbágy legforgalmasabb csomópontja, amelyen a Budapest felé irányuló forgalom csatlakozik az 1.sz főközlekedési úthoz, majd az M1-es autópályához. Ennek az áteresztőképességét növelné meg jelentős mértékben a fejlesztés.

Az 1-es számú főút és a Biatorbágyról kikerülő Ország út kereszteződésében jelenleg egy egysávos körforgalom található. A Biatorbágy, Ország út felől érkező ág torlódásai miatt a forgalom jelentős része átrendeződik és az 1. sz. főúton nyugatabbra a Dózsa György útnál elhelyezkedő jelzőlámpás csomóponton keresztül bonyolódik, így a vizsgált körforgalomba már fölérendelt helyzetben érkeve gyorsabban áthalad a csomóponton. Az átrendeződött forgalom nem kívánt helyeken terheli a település úthálózatát. Délutáni csúcsidőszakban a Budapest felől érkező ágon tapasztalható torlódás, mely jelentős idővesztést okoz a közlekedők számára. A beruházás állami keretek között valósulhat meg.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.3-21 Belterületi utak fejlesztése

Indikatív összes költség: 900 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: hatóságokkal, közútkezelővel legyeztetett engedélyes szintű tervek csomóponton. Az

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Átépített vagy korszerűsített közutak hossza (km)

1-es főút 2X2 sávra bővítése az M1-es autópálya és a Rozália park közötti szakaszon

Az M1-es autópálya bővítésével a biatorbágyi leágazás teljesértékű (négy irányú fel- és lehajtás) csomóponttá alakulát 2 sávós csatlakozó körforgalommal, a pálya mindkét oldalán. A szintén tervezett 1-es sz. főút biatorbágyi leágazását kiszolgáló 2 sávós körforgalmat és az autópálya leágazásánál tervezett szintén 2 sávós körforgalmat ésszerű 2x2 sávon összekötni. A tervezett új útszakasz hossza kb. 700 m.

A kitűzött fejlesztési cél lényege az, hogy az M1 autópálya bővítése kapcsán átépítéssel érintett 1. sz. főúti csomópont új DNY-i körforgalmától Biatorbágy felé/felől induló/érkező (főúti csomópontba torkolló) négy sáv a város legfontosabb bejáratát képező közeli 8101 j. úti csomópontig ne szűküljön le két sávra, ill. a térség legkritikusabb közúti torlódását okozó 8101 j. út - 1. sz. főúti körforgalom kapacitásbővítése is megtörténhessen. A 2*2 sávra való bővítés állami beruházás keretei között valósulhat meg.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.3-21 Belterületi utak fejlesztése

Indikatív összes költség: 950 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: hatóságokkal, közútkezelővel legyeztetett engedélyes szintű tervek

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Átépített vagy korszerűsített közutak hossza (km)

Etyek-Sóskúti csomópont átépítése, biztonságos közlekedés biztosítása

A Biatorbágyra Etyek és Sóskút felől érkező országos közutak találkozási pontja olyan éles (tűkanyar) szögben és magassági különbséggel történik, hogy jelenleg a település legbalesetveszélyesebb csomópontja. Az Etyek-Sóskút viszonylatban történő kanyarodás személy- és kistehergépjárművel körülményesen (és balesetveszélyesen) nagy tehergépkocsival pedig egyáltalán nem lehetséges csak oly módon, hogy be kell jönniük a városközpontban lévő körforgalomba a forduláshoz.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.3-21 Belterületi utak fejlesztése

Indikatív összes költség: 700 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: Lejárt engedélyes terv aktualizálása

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Átépített vagy korszerűsített közutak hossza (km)

Pátyi út - Dózsa György út - Öntöde utca csomópont forgalomtechnikai átalakítása

A Páty felől érkező (Telki, Budajenő is) átmenőforgalom ezen a kereszteződésen tud kijutni az 1 sz. főútra, majd az M1-es autópályára Budapest felé

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.3-21 Belterületi utak fejlesztése

Indikatív összes költség: 200 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: egyeztetési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Átépített vagy korszerűsített közutak hossza (km)

Szily Kálmán utca bekötése 1. sz. főútba

A projekt keretében tervezett a Szily Kálmán utca és az 1-es sz. főút közötti közvetlen összeköttetés megvalósítása.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.3-21 Belterületi utak fejlesztése

Indikatív összes költség: n.a.

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: egyeztetési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Átépített vagy korszerűsített közutak hossza (km)

Belterületi utak felújítása

A projekt célja a szilárd burkolattal nem rendelkező vagy leromlott állapotú belterületi utak felújítása.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.1-21 Élhető városok

Indikatív összes költség: 450 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: folyamatos

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Új szilárd burkolattal ellátott útszakaszok hossza (km)

Járda és parkolóépítés

Belterületi hiányzó járdaszakaszok kiépítése, gyalogosbarát közlekedés feltételeinek megteremtése, parkolási infrastruktúra fejlesztése, parkolóhelyek rendezése, bővítése.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.3-21 Belterületi utak fejlesztése

Indikatív összes költség: 250 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Átépített vagy új járdaszakaszok hossza (km). Átépített vagy új parkolóhelyek száma (db).

Gyalogátkelők létesítése, szabványosítása

A gyalogos forgalom biztonságának növelése mind az állami, mind az önkormányzati kezelésű utakon.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.3-21 Belterületi utak fejlesztése

Indikatív összes költség: 90 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Korszerűsítéssel érintett gyalogátkelőhelyek száma (db)

Forgalomtechnikai fejlesztések

A gyalogos forgalom biztonságának növelése mind az állami, mind az önkormányzati kezelésű utakon. Forgalmi rend felülvizsgálat alapján forgalomtechnikai (forgalomcsillapító, sebességcsökkentést szolgáló eszközök) berendezések, eszközök kihelyezése.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.3-21 Belterületi utak fejlesztése

Indikatív összes költség: 5 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Forgalomtechnikai fejlesztéssel érintett útszakaszok hossza (km).

Közösségi közlekedés (helyi buszjárat) továbbfejlesztése

A város fejlődésével a településen belüli közösségi közlekedési infrastruktúra fejlesztésének is lépést kell tartani. A közösségi közlekedésfejlesztés az épülő középiskola megközelítéséhez szükséges, hogy ne csak gépjárművel, hanem helyi buszjáratokkal is elérhető legyen. A jelenleg egyirányú körjáratot tervezzük kétirányúvá bővíteni.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.1-21 Élhető városok

Indikatív összes költség: 50 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Településen belüli közösségi közlekedési hálózat hossza (km)

5.10. VÁROSI KÖZMŰFEJLESZTÉSEK

Víziközmű városi bekötő fővezetékének bővítése

Biatorbágy vízellátása jelenleg egy fővezetéken keresztül történik, melynek kapacitása 98%-os. Mind a kapacitás mind a biztonság növelése miatt halaszthatatlan a bővítés.

Beruházási prioritás: KEHOP Plusz / KEHOP-2.1.1 Víziközmű rendszerek és zöld-kék infrastruktúra

Indikatív összes költség: 30 mrd Ft

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: A lakossági vízszolgáltatás elosztórendszereihez használt új vagy korszerűsített csövek hossza (km). A javított lakossági vízellátáshoz hozzáférő lakosság (fő)

Szennyvíztisztító telep bővítése

A biatorbágyi szennyvíztisztító 2000 m³-ről 3000 m³-re bővítése 2019-ben megtörtént, de a folyamatosan növekedő lakossági igények kielégítése miatt további bővítés szükséges.

Beruházási prioritás: KEHOP Plusz / KEHOP-2.1.1 Víziközmű rendszerek és zöld-kék infrastruktúra

Indikatív összes költség: n.a.

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Új vagy korszerűsített szennyvíztisztítási kapacitás (LE - lakosegyenérték). Legalább másodlagos szennyvíztisztító rendszerre rákapcsolt lakosság (fő).

Belterületi közművesítetlen utcák közművesítése

A belterületbe vont, de még jelenleg közművesítetlen utcák közművesítése.

Beruházási prioritás: KEHOP Plusz / KEHOP-2.1.1 Víziközmű rendszerek és zöld-kék infrastruktúra

Indikatív összes költség: 1,5 mrd Ft

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: tervezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: A lakossági víz-, és szennyvízszolgáltatás elosztórendszereihez használt új vagy korszerűsített csövek hossza (km). A javított lakossági víz-, és szennyvízellátáshoz hozzáférő lakosság (fő)

Közvilágítás fejlesztés

Indokolt a város közvilágítási hálózatának korszerűsítése, energiahatékonyágának javítása a gazdaságosabb üzemeltetés érdekében.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.1-21 Élhető városok

Indikatív összes költség: 300 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: engedélyezési szakasz

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Az energiahatékony fejlesztéssel érintett közvilágítás hálózat hossza (km)

Térfelügyeleti rendszer bővítése

A 2012-ben elindított térfelügyeleti rendszer (rendszámfelismerő és térfigyelő kamerák 0-24 órás figyelő és beavatkozó szolgálattal) fejlesztése, a közbiztonság további javítása érdekében.

Beruházási prioritás: TOP Plusz / TOP_Plusz-1.2.1-21 Élhető városok

Indikatív összes költség: 50 mFt

A fejlesztési beavatkozás típusa: hálózatos

Előkészítettség: folyamatos

Nyomon követés és teljesülés mérésének lehetséges indikátora: Térfelügyeleti rendszerbe bekapcsolt városrészek nagysága (km²)